ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Стенограма пленарного засідання **7** вересня **2021** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Стенограма пленарного засідання 7 вересня 2021 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання перше (Вівторок, 7 вересня 2021 року)

Відкриття шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	5
Виступ Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О.	6
Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	8
Заяви депутатських фракцій і груп:	
«Голос»	14
«Батьківщина»	15
«Європейська солідарність»	16
Складення присяги народним депутатом України Швачком А.О.	17
Прийняття Постанови «Про порядок денний шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання»	17
Внесення змін до:	
деяких законів України щодо врегулювання питання розроблення порядку присвоєння кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічним працівникам	17
Закону України «Про індустріальні парки», спрямованих на залучення інвестицій у промисловий сектор економіки шляхом запровадження стимулів в індустріальних парках»	24
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про формування та розміщення державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців з вищою, фаховою передвищою освітою, наукових, науково-педагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, на післялипломну освіту»	53

Внесення змін до статті / Закону України «Про автомобільний	
транспорт» щодо організації пасажирських перевезень»	60
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо	
військової освіти та науки»	60
Внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків	65
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності»	69
«Про внесення змін до Митного кодексу України шоло підтримки наукової і науково-технічної діяльності»	74

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

Зал засідань Верховної Ради України 7 вересня 2021 року, 11 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації! Шановні гості Верховної Ради України! Шановний Кабінет Міністрів України!

Шановні народні депутати, будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. Нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки «За», першої зліва, із застосуванням сенсорної кнопки. Усі це пам'ятають?

Готові? Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 285 народних депутатів України.

Шановні народні депутати, у засіданні Верховної Ради України беруть участь: Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль та члени Кабінету Міністрів України, прошу привітати (Оплески), керівники центральних органів виконавчої влади, керівники судової гілки влади. Присутні посадові особи, яких Верховна Рада обирає, призначає і надає згоду на їх призначення на посаду, представники засобів масової інформації, голови дипломатичних представництв іноземних держав та керівники представництв міжнародних організацій, акредитованих в Україні, інші офіційні особи.

Шановні колеги! Відповідно до статті 83 Конституції України шосту сесію Верховної Ради України дев'ятого скликання оголошую відкритою.

(Лунає Державний Гімн України). (Оплески).

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати України! Шановні гості Верховної Ради України! До слова запрошується Голова Верховної Ради України Дмитро Олександрович Разумков.

РАЗУМКОВ Д.О., Голова Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Ще раз, добрий день, шановні колеги! Я радий вас бачити. Сьогодні ми розпочинаємо шосту сесію дев'ятого скликання Верховної Ради України. Я не казатиму, що вона буде доленосною, тому що будь-яка сесія Верховної Ради України будьякого скликання є важливою для держави, адже саме тут приймаються ключові для нашої країни рішення, ухвалюються закони, за якими живе країна, і робляться реформи.

Однак ця сесія дещо відрізняється від інших. Ми знаходимося на екваторі. Це фактично половина нашої каденції. Ми пройшли великий шлях, багато що зробили, але й багато ще попереду. На екваторі завжди гаряче. Але, я сподіваюся, якщо навіть хтось у цьому залі і хотів би зробити ще гарячіше, здоровий глузд і бажання розвивати нашу державу все-таки переможе.

Якщо ви мене і себе запитаєте: чи багато ми зробили за ці два роки нашої спільної роботи? Відповідь — так. Тому що були проведені реформи, прийняті закони. Багато чого ми встигли зробити. Але якщо запитаєте: чи було зроблено достатньо? Відповідь, на жаль, — ні. Попереду ще багато чого ми повинні зробити для поліпшення життя людей.

Щодо пріоритетів шостої сесії дев'ятого скликання. Насамперед ми повинні розуміти, які непрості часи і непрості виклики стоять перед Україною. Маємо сконцентрувати свою увагу на законах, які зможуть поліпшити соціальні умови існування наших громадян, забезпечити трудові відносини. І, головне, ми знаходимося напередодні опалювального сезону. Восени тарифне питання є одним із ключових. Я розумію, що це безпосередньо є зоною відповідальності Кабінету Міністрів України. але парламент, як і завжди, готовий долучитися до цього процесу і відповідно до Конституції і законів України зробити все, щоб допомогти українському суспільству в ці непрості часи.

Питання економічного зростання. Поки що весь світ знаходиться в економічній кризі. Ми бачимо наслідки COVID-19, який, на жаль, не завершився. Завжди країни із криз виходили по-різному. Для когось це був трамплін, і вони робили стрибок, а хтось падав у прірву. Я впевнений, у цьому залі всі зорієнтовані на те, щоб ми пішли першим шляхом.

Багато законопроектів, що розробляються на рівні комітетів, я сподіваюся, будуть незабаром прийняті. Це законопроект про локалізацію, про що сьогодні говорили наші колеги, норми якого, за оцінками експертів, дадуть змогу отримати близько 4 відсотків додаткового зростання ВВП і 60 тисяч робочих місць. Це законопроект про інноваційні парки, який сьогодні маємо розглянути і, сподіваюся, зможемо прийняти. Адже я як і ви під час робочих поїздок по Україні, спілкуючись із бізнесом, місцевою владою, від усіх чув про створення додаткових можливостей, додаткових позицій для того, щоб інвестор заходив саме в Україну.

Важливим аспектом залишається питання боротьби з COVID-19 на тактичному, стратегічному рівнях, а також на рівні підготовки проекту бюджету на

наступний рік, який незабаром будемо опрацьовувати. Ми повинні забезпечити всім необхідним медиків, лікарні та пацієнтів, які, не дай Боже, потраплятимуть до лікарень.

Наступним питанням, яке завжди стоїть на порядку денному осінньої сесії, є питання бюджету. Сьогодні ми почули запевнення представника Кабінету Міністрів України, думаю, пан Прем'єр-міністр також це підтвердить, що до 15 вересня парламент отримає проект головного фінансового документа на наступний рік, за яким ми всі житимемо.

Звичайно, головні зусилля концентруватимуться на роботі профільного комітету. Але, як завжди, всі комітети долучатимуться до цього процесу, щоб максимально якісно доопрацьовувати той драфт, який незабаром отримаємо. Я прошу всіх бути максимально конструктивними, щоб усе було відповідно до Регламенту, за логікою і зі збереженням тих цілей і завдань, які перед нами ставили люди.

I вкрай важливим питанням ϵ право в широкому розумінні цього слова. Це і реформа судочинства, яка сьогодні відбувається, і ті закони, які ми приймаємо в цьому залі, і ті закони, за якими ми всі повинні жити, незалежно від того, чи ти народний депутат, чи лікар, чи вчитель, чи будь-хто в цій державі. Закон повинен бути один для всіх. І, я впевнений, в цьому плані ми повинні подавати приклад.

Це лише п'ять напрямів, на яких ми повинні сконцентрувати свою увагу. Але це точно не вичерпний перелік того, над чим ми будемо працювати. Буде багато і термінових викликів, на які ми маємо реагувати, й інших проблем, що також треба визнавати, але Верховна Рада і їх пройде.

Ми живемо в парламентсько-президентській республіці, і нам усім у цьому залі — і владі, і опозиції, відповідати перед людьми, які нас обрали. У розумінні людей усі ми — влада. У розумінні людей від нас залежить майбутнє. І ми маємо діяти так, щоб повага до парламенту зростала, а не падала, щоб людям не було соромно за нашу роботу.

Ми знаходимося на екваторі. Я закликаю всіх до конструктивної злагодженої роботи, як ми вже це неодноразово демонстрували. І незважаючи на те, що ми на екваторі, дуже сподіваюся, що нікому із нас голову не напече і ми зможемо рухати цю країну вперед.

Дякую вам. Успіхів нам всім і перемог (Оплески).

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте подякуємо шановному уряду, пану Прем'єр-міністру Денису Анатолійовичу (Оплески), шановним колегам (Оплески).

Шановні колеги, переходимо до нашої роботи. Відповідно до статті 25 Регламенту у вівторок ми маємо 30 хвилин на виступи уповноважених представників депутатських фракцій та груп з внесенням пропозицій, оголошенням заяв та повідомлень.

Прошу представників депутатських фракцій та груп записатися на виступи з трибуни.

Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги, шановний пане Голово, шановні виборці! Розпочинаємо новий політичний сезон. Країна чекає від нас рішень, надзвичайно важливих для держави, економіки держави і для людей. На сьогодні однією із основних тем, яка найбільше турбує суспільство, є початок опалювального сезону. Це ціна на газ, електроенергію та субсидії.

Починаючи з 2019 року загальний обсяг видатків на субсидії щорічно зменшувався: у 2019 році він становив 58 мільярдів гривень, у 2020 році — 37 мільярдів, в поточному, 2021 році, — 35 мільярдів.

За даними Держстату на сьогодні близько 40 відсотків працюючих українців перебувають за межею бідності. Тобто майже 6 мільйонів сімей практично відмовляють собі у найнеобхіднішому. Зниження реального рівня доходів українців збільшує їх заборгованість за житлово-комунальні послуги. Станом на 1 липня поточного року українці заборгували понад 66 мільярдів гривень. Найбільші борги у людей накопичилися за постачання, розподіл природного газу — майже 25 мільярдів гривень.

Враховуючи таку боргову ситуацію, уряд має переглянути існуючу методологію в розрахунку оптової ціни природного газу. На нашу думку, вона повинна враховувати насамперед фактичну собівартість газу українського видобутку. Такий підхід дозволить суттєво знизити ринкову ціну для наших споживачів.

До кінця незрозуміло, що буде з електроопаленням. Скоро почнеться опалювальний сезон, а міністр енергетики мовчить. Люди не розуміють, що їм очікувати і на що сподіватися.

Повертаючись до теми субсидій. Нещодавно уряд, прийнявши постанову № 842, дещо виправив ситуацію, і зокрема субсидію отримуватимуть громадяни, які продали житло і придбали інше. Але залишається купа проблем з іншою категорією громадян, які несправедливо позбавлені субсидії. Наприклад, це люди, які місяцями не отримують заробітної плати, бо підприємства не працюють, а держава відмовляє їм в отриманні субсидії, тому що є борги за комуналку. Ці критерії повинні переглядатися не точково, а системно. На жаль, сьогодні цього ми поки що не бачимо.

Тому депутатська група «Довіра» вимагає терміново провести окреме засідання уряду, яке стосуватиметься лише опалювального сезону. Люди чекають врегулювання ситуації з тарифами, субсидіями. Ми маємо дати їм чітку відповідь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Нещодавно Україна святкувала своє 30-річчя. Я згадую, як ми дійсно святкували і раділи 20-й річниці Незалежності України. Тоді ми жили з надією. З чим ми прийшли до 30-річчя? З зубожінням наших громадян, втратою контролю над нашими територіями, на жаль, загибеллю наших військових і мирних громадян. Чого чекали від нової влади? Що все це закінчиться, що повернеться надія. Але що ми маємо? Маємо зростання боргів із заробітної плати близько рекордних 4 мільярдів гривень, стрімку інфляцію, зростання тарифів і цін, за якими люди вже не можуть жити. І коли про це починають говорити, то вже навіть нам, народним депутатам, хочуть це заборонити через спеціальні закони.

Рішеннями РНБО поза судом закриваються телеканали — «112 Україна», ZIK, *NewsOne*. Рішенням СБУ закрився телеканал «Перший Незалежний», на телеканал «НАШ» нацькували Раду з питань телебачення і радіомовлення, членів якої, зокрема представників Верховної Ради, ми повинні були давно переобрати. Закрили найпопулярніше в країні інтернет-видання, новинний сайт, — «Страна.ua». Заради чого? Щоб людям не говорили правди, щоб вони не мали іншої точки зору, крім тієї, що є у влади.

Сьогодні переслідується опозиція за те, що не погоджується з курсом влади. І ми про це відкрито кажемо в суді. Медведчук, якого зараз незаконно переслідують, тримають під арештом без всяких доказів, каже: «Так, ми не згодні з курсом влади, але це не може бути предметом кримінального переслідування, обмеження волі».

Представниця ОБСЄ з питань свободи ЗМІ пані Рібейро вдруге звернула увагу української влади щодо незаконного закриття і спроби закриття телеканалів і медійних ресурсів.

Президент *Freedom House* пан Майкл Абрамовіц звернувся з відкритим листом до президента Сполучених Штатів Америки щодо захисту свободи слова в Україні, припинення практики зупинення мовлення без рішення суду і права апеляції.

Влада сьогодні боїться правди, влада боїться народу, тому що окрім «себя любимых», для народу нічого хорошого зробити не змогла. «Велике будівництво» — це вже велике розкрадання. Ви маєте бути з людьми, а не за рахунок людей (Оплески).

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні друзі! Пролунав дуже слушний вислів про те, що сьогодні екватор, практично половину каденції ця Верховна Рада відпрацювала «в поті чола, напружуючись, прикладаючи неймовірні зусилля», і в підсумку, незважаючи на те, що тут представлені всі політичні сили, парламент має близько 7 відсотків підтримки в суспільстві. Тому не депутатам давати оцінку своїй роботі, а суспільству. Це перше.

Друге. Якщо Верховна Рада не набереться мужності об'єднатися навколо питань, які дійсно захищають національні інтереси України та людей, то до наступного екватора вона прийде з нульовим рейтингом. Має закінчитися епоха лобізму в цій Верховній Раді, коли до екватора розглядали лише лобістські закони, замовлені за межами парламенту. Я хочу повернути правлячу команду до слогану «Кінець епохи бідності». Або ви це зробите, або навіщо були всі ці перегони і перемоги.

Наразі хочу сказати про одну із головних проблем, яка є в Україні. Восени, щоб побороти епоху бідності, приблизно в 1,5-2 рази піднімають тарифи на тепло, гарячу воду, газ. Через це 80 відсотків родин будуть зовсім неплатоспроможними, що призведе до розвалу енергетичної системи України і фінансів нашої держави.

Тому, якщо ϵ хоч крапля совісті, треба, по-перше, об'єднатися навколо пропозиції про те, щоб віддати український газ людям (законопроект № 4680), а по-друге, ми сьогодні зареєстрували законопроект про те, щоб спрямувати кошти, отримані від МВФ (це трохи понад 1 мільярд), на субсидії. Законопроект ϵ в СЕДО. Запам'ятайте номер — 632520).Ми хочемо, щоб його підписала максимальна кількість депутатів. Нам треба негайно його прийняти. Бо, коли почнеться опалювальний період, в країні і в кожній родині буде колапс.

Також ми пропонуємо в п'ятницю заслухати Прем'єр-міністра і членів уряду щодо питання тарифів, субсидій, щоб люди почули, що їх очікує. Ми в цьому залі або почнемо думати про людей, або ця Верховна Рада просто нікому не потрібна (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мережко Олександр Олександрович.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Я хотів би привернути вашу увагу до двох доленосних, без перебільшення, історичних подій, що відбулися на міжнародній арені, які свідчать про те, що Україна та її імідж в міжнародному житті посилюються. Ідеться насамперед про успішне проведення Кримської платформи, яка повертає кримське питання до міжнародного порядку денного. Нам вдалося залучити багато наших союзників — представники 46 країн приїхали до Києва, щоб підтримати нас у цьому питанні.

Друга важлива подія — офіційний візит Президента Зеленського до Сполучених Штатів Америки. Нагадую, що було підписано спільну заяву, в якій ідеться про надзвичайно принципові речі.

Перше. Україна має ключове значення у боротьбі світу демократії і світу авторитаризму.

Друге. Спільні цінності, які об'єднують народи України і Сполучених Штатів Америки: демократія, захист прав людини, верховенство права.

На жаль, Росія, реагуючи на проведення Кримської платформи, вдалася до чергової хвилі репресій проти кримських татар. Але треба пам'ятати, що жодні засоби тиску, репресії, які б Росія не застосовувала відносно кримських татар, не зможуть зламати їхньої волі до перемоги та нашої спільної волі до повернення Криму. Крим був, є і буде українським! Тобто повернення Криму до України відбудеться, на моє переконання, в найближчі роки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозинський Роман Михайлович.

Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Насамперед сьогодні хочу привітати зі святом тих, хто служить у військовій розвідці та побажати залишатися нашим щитом та нашою гордістю, сумлінно виконувати свою роботу. Переконана, що й інші їхні колеги роблять свою роботу на відмінно.

Але також хочу говорити і про те, що сталося в неділю в Криму. Згадувати про Крим, кримських татар та українців, які лишилися на території Криму, треба не лише в день початку деокупації Криму, в День Державного Прапора України і таке інше. Про це ми повинні говорити тут щодня, тим паче після арешту п'ятьох кримських татар у неділю, в тому числі заступника голови Меджлісу кримсько-татарського народу Нарімана Джелялова, 50 затримань під час мітингу. Безперечно, це реакція на Кримську платформу. Питання в тому, які ми можемо зробити дії, як навколо цього об'єднатися.

Нагадую, що вибори до думи Російської Федерації відбудуться фактично за тиждень, і на них голосуватимуть не лише кримчани, яких змусили взяти російський паспорт, а й українці, які живуть на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей після масової паспортизації. І я хотіла б розуміти, який план України щодо цього, окрім лише великих заяв. Більше того, я хотіла б побачити, скільки учнів приїхало вчитися у вищих навчальних закладах після півторарічного ковідного періоду, коли не випускали з пунктів пропуску на територію України.

Хочу наголосити, що 10 вересня стартують спільні військові навчання збройних сил Республіки Білорусь та Російської Федерації — «Захід — 2021», де акумулюватиметься близько 200 тисяч військових та задіяно понад 800 одиниць військової техніки. Безперечно, це може бути відповіддю на одне із наймасовіших або чи не найбільших за останні роки міжнародних навчань «Сі Бриз — 21», яке відбулося на дуже високому рівні.

Тому, попри те, коли ми радіємо дипломатичним успіхам України, радіємо консолідації 47 країн, які приїхали в серпні до України, маємо пам'ятати і розуміти наш внутрішній порядок денний, що конкретно, як, якими інструментами ми готові відстоювати українців у Криму, українців в ОРДЛО, тих, чиї права забираються, кого сьогодні в тюрмах душать пакетами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Безумовно, вересень і грудень, по суті, є ключовими місяцями, коли країна визначається з пріоритетними задачами на наступний рік. І від того залежить, як країна боротиметься з викликами, які насуваються в економіці, енергетиці і, головне, на ринку газу та електроенергії.

Ми бачимо, як стрімко зростає ціна на газ, а це означає, що вже сьогодні для населення і комунальних підприємств уряд вимушений буде піднімати тарифи, вирішувати питання, за рахунок бюджету латати дірки, непередбачені через стрімке зростання вартості газу.

Депутатська група «Партія «За майбутнє» пропонує дуже конкретно підійти до коштів, які Україна неочікувано отримала від Міжнародного валютного фонду. Згідно з рішенням Ради керуючих МВФ Україна від МВФ без додаткових умов отримає понад 2,7 мільярда доларів. Це говорить про те, що зараз є можливість за рахунок цих коштів вирішити, принаймні, одне-два стратегічних питання, спрямованих на розвиток держави.

Ми звертаємося до уряду з проханням запропонувати нам протягом двохтрьох місяців конкретну програму енергозбереження, модернізації комунальних теплопостачальних підприємств, модернізації всіх державних установ, у тому числі заміни котельного обладнання, утеплення і таке інше. Це дозволить знизити собівартість теплопостачання та скоротити споживання газу до 30-40 відсотків. Вдумайтеся, країна отримає 70 мільярдів гривень! Це по 3 мільярди гривень на кожну область. Можна через пільгове кредитування провести програми потужної модернізації промисловості, щоб наша промисловість закупила обладнання, яке скоротить споживання газу, електроенергії, дасть можливість вийти на зовнішні ринки з новою якістю продукції і зменшеною собівартістю.

Також звертаємося до уряду з тим, щоб провести програму модернізації енергозбереження «Укрзалізниці». Кожна гривня, вкладена в програму енергозбереження та електрифікації «Укрзалізниці», протягом двох років дасть 5-7 гривень економічного ефекту. Цей надзвичайно цікавий проект, дасть можливість правильно вкласти кошти, отримати дуже швидкий, якісний результат, завантажити українську промисловість, перейти на українську електроенергію, скоротити витрати і зекономити десятки мільярдів гривень на інші інфраструктурні речі, на локомотиви, тобто на виробництво вагонів і таке інше.

Просимо уряд не прогавити час і протягом двох місяців внести програму, яку парламент має затвердити, щодо енергозбереження за рахунок...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чийгоз.

Ірина Володимирівна Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Хотілося б привітати Верховну Раду з новою сесію. Але насправді, чим менше працює цей парламент, тим краще для народу. Адже, як тільки «слуги» зберуться і щось наголосують, то народу потім це розсьорбувати кілька років.

Це ви списали олігархам 100 мільярдів гривень боргів, прийняли закон про конфіскацію майна в людей, які не можуть сплачувати за комунальні послуги, прийняли бюджет, норми якого ліквідовують систему субсидій, заморозили на два роки підняття зарплат українським військовим.

Візит Зеленського до Сполучених Штатів Америки насправді нічого не дав, окрім фотографій. Він привіз лише одне — ми можемо розраховувати тільки на себе та українську армію. Але якою має бути мотивація українського воїна, якому, наприклад, за багатомісячне тренування для участі в параді заплатили премію у розмірі 372 гривні?! При цьому ви всі не погребували піти на так звані безкоштовні концерти в Маріїнському палаці і парку, які огородили від простого народу автозаками, і там ви насолоджувалися життям.

Сьогодні заборгованість перед армією за речовими, бойовими, оздоровчими статтями сягає 1,5 мільярда гривень. І це ваша відповідальність. Так само на параді не було жодної нової техніки, окрім автозаків. А в Одесі на параді йшло кілька нових катерів, побудованих на заводі «Кузня на Рибальському»,

спущених на воду у 2018 році. Наразі ви і Зеленський «кошмарите» бойових генералів, які взяли на себе відповідальність за армію в найстрашніші роки.

Ви знаєте, днями ми відвідали СІЗО, в якому Зеленський утримує бойового генерала Павловського, який керував звільненням Маріуполя. Сьогодні йому не просто «шиють зеленими нитками» справу за те, що він дозволив обладнати українську армію новими катерами, а ще й заборонили право на апеляцію — то суд замінують, то судді не прийдуть, то прокурори не з'являться. А це вже слідчий заборонив доставляти Павловського до суду, в СІЗО вирубили інтернет, щоб він не мав можливості брати участі в судовому засіданні. Це нагадує найгірші практики Януковича.

Отже, очевидно, до порядку денного цієї сесії мають бути включені саме соціальні законопроекти, ті, які захищають і підтримують українську армію, українського пенсіонера. Ми вимагаємо прийняти наш законопроект про тринадцяту пенсію кожному пенсіонеру, якого ви сьогодні пограбували. Натомість олігархи себе почувають дуже добре, вони не утримуються в СІЗО.

Ми підтримуємо ініціативу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини пані Денісової та інших фракцій і звертаємося до пана спікера з вимогою надіслати Венеціанській комісії оцю бздуру Банкової — законопроект про олігархів, на експертизу, тому що насправді сьогодні Банкова — це і ϵ такий...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Час на виступи вичерпаний.

Надійшли три заяви з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступами.

Рудик Кіра Олександрівна.

РУДИК К.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Колеги, сьогодні у Верховній Раді звучатиме багато про плани на осінь. Але перед тим, як говорити про плани, давайте подивимося, як наша країна провела літо.

За оцінками експертів за останні три місяці в пошуках роботи нашу країну залишило близько 50 тисяч людей. Чому люди їдуть? Тому що інші країни економічно відновлюються після епідемії швидше і пропонують набагато кращі умови праці ніж ми. Попри всі спроби, уряд не здатний забезпечити людей, які хочуть і можуть працювати, передбачуваністю правил.

Я зараз спілкуюся з людьми, які мають власну справу, з різних куточків країни. І знаєте, що турбує власника кав'ярні у Львові і власницю перукарні в Маріуполі? Єдине — чи буде локдаун, чи зможуть вони працювати восени та

взимку, загалом, що їм робити. Навіть, якщо вони все роблять правильно — вакцинувалися самі, організували вакцинацію на своєму підприємстві, підготували його до карантину, все одно не знають чи дозволять їм працювати. Вони не можуть планувати своє майбутнє, і спитати немає кого.

Я звертаюся до уряду. Сьогодні, 7 вересня, від вас вже лунають заяви, що локдаунів не уникнути. Ви просто уявіть паніку тих людей, які сплачують податки, рухають нашу країну вперед, роблять все за правилами. І саме їх ви завжди кидаєте під потяг, тому що самі не можете зорганізуватися. Минулого року за ініціативою «Голосу» ми змусили вас попереджати про карантинні обмеження аж за місяць. Зараз ми просимо вас дати можливість людям, які вакцинувалися самі, вакцинували своїх співробітників, працювати. Розкажіть про правила вже зараз, і ви побачите, як збільшиться кількість бажаючих вакцинуватися.

Ми з колегами з «Голосу» зареєстрували проект постанови щодо правил, які мають діяти восени та взимку в умовах, якщо карантину не уникнути. Ці правила є простими та логічними. Якщо на підприємстві вакциновано 80 відсотків співробітників і більше, є можливість продовжувати працювати, заробляти гроші, робити бізнес в Україні. Ресторани, кафе, кінотеатри, перукарні, тренажерні зали, салони не повинні зачинятися. Вони мають право та можливість обслуговувати вакцинованих клієнтів. Ми повинні припинити «совковий» підхід — правила заради правил, обмеження, яких ніхто не може пояснити. Ми не можемо продовжувати правила, якщо будь-що в нашій країні (зима, карантин або сніг) приходить неочікувано. Ми повинні підтримувати людей, які хочуть і працюють в Україні, а не за кордоном. Закликаю всіх підтримати нашу ініціативу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина») Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Шановні українці! Насамперед хочу звернутися до парламенту і до всіх, хто нас сьогодні чує, і привернути увагу до питання боротьби з хворобою — спинальна м'язова атрофія. Ви, мабуть, всі чули про цю хворобу. У соцмережах ви бачите постійні пости людей, матерів, батьків, які благають про допомогу, просять всю країну зібрати кошти на порятунок їхніх дітей.

Хвороба лікується найдорожчим препаратом у світі — Zolgensma, який коштує понад 2 мільйони доларів за один укол. Але після цього діти стають здоровими, нормально розвиваються. Найголовніше для цих дітей — час. Тому наше завдання як парламентаріїв, як законодавців, — не перекладати цю проблему, боротьбу з хворобою, що є спадковою, виключно на плечі батьків, які просто вже не знають, як їм зібрати ці 2 мільйони доларів. Це має бути питання держави.

У багатьох країнах світу існують державні програми, коли держава через гранти дає можливість хворим дітям вилікуватися. В Україні із трьох можливих препаратів два зареєстровані, третій чекає своєї реєстрації. І оскільки парламент стоїть на порозі розгляду проекту бюджету на 2022 рік, маємо закласти в нього спеціальну програму для розв'язання проблеми цих хворих, і виділити на це 675 мільйонів гривень. Вважаю, ми здатні закласти таку суму. Це перше.

І друге. Ми маємо ухвалити в другому читанні законопроект № 4662 про публічні закупівлі, норми якого забезпечать можливості закупівель лікарських засобів за договорами керованого доступу, щоб ми вже зараз мали можливість укладати такі договори, і діти, які потребують миттєвого лікування, могли отримувати терапію і мати право на життя.

Законопроект об'єднує весь зал. Це має об'єднати всю країну, все суспільство, щоб діти отримали допомогу, мали право жити. Серед них можуть бути унікальні композитори, науковці, фантастичні політики. Вони мають не вмирати в перші місяці свого життя, а отримати можливість жити і розбудовувати Українську державу. Давайте об'єднаємося!

Дякую всім депутатам, які вийшли до трибуни і підтримали це питання. Ми підтримуємо асоціацію, яка хоче «смайликами» допомогти дітям, яким треба дати право на життя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чийгоз Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Два тижні тому в цьому залі ми вітали наших друзів з Криму. І тоді тут, з трибуни, я казав, що зворотній шлях додому після їх участі у Кримській платформі буде дуже важким.

Вчора банда Аксьонова – Путіна провела чергову зачистку кримських татар, і за ґрати кинули учасників Кримської платформи, зокрема, заступника голови Меджлісу Нарімана Джелялова і братів Ахтемових. Проти них застосовують тортури. Але їх не зламати.

Зараз парламент, влада України, учасники Кримської платформи повинні зробити все для їх визволення. Маємо звернутися до цього злочинця Путіна, щоб нарешті він відчув свою відповідальність. Наші партнери, учасники Кримської платформи, також мають відчути відповідальність.

Зараз ми готуємо проект постанови про те, щоб парламент взяв на себе зобов'язання почати довгий шлях визволення усіх наших політв'язнів, які перебувають за гратами в Російській Федерації. Прошу вас підтримати його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Шановні колеги! 27 липня 2021 року Центральна виборча комісія зареєструвала народного депутата України, обраного на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, Швачка Антона Олексійовича, включеного до виборчого списку політичної партії «Слуга народу».

Відповідно до статті 79 Конституції України перед вступом на посаду народний депутат України складає присягу перед Верховною Радою України.

Для складення присяги на трибуну запрошується народний депутат України Швачко Антон Олексійович.

ШВАЧКО А.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, пане Голово, шановні народні депутати та всі присутні!

Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни та добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх виборців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю! (Оплески).

Шановні колеги, переходимо до розгляду першого питання порядку денного — проекту Постанови «Про порядок денний шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 5893).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови № 5893.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 252.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного – проекти законів: «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питання розроблення порядку

присвоєння кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічним працівникам» ($N_0 5324-1$) та «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питання розроблення порядку присвоєння категорій і педагогічних звань педагогічним працівникам» ($N_0 5324$).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 263.

Рішення прийнято.

До слова запрошується перший заступник міністра освіти і науки Вітренко Андрій Олександрович.

ВІТРЕНКО А.О., *перший заступник міністра освіти і науки України*. Шановний головуючий! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Проект акта розроблений Міністерством освіти і науки України за власною ініціативою на виконання пункту 2 частини шостої Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту».

Відповідно до частини третьої статті 50 Закону України «Про освіту» перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України. Водночає частина сьома статті 59 Закону України «Про фахову передвищу освіту» та частина восьма статті 55 Закону України «Про вищу освіту», крім зазначеного, до повноважень Кабінету Міністрів України відносять ще й визначення порядку присвоєння категорій і педагогічних звань педагогічних працівників, які є єдиними для всіх рівнів освіти. Тобто є законодавча колізія, яка потребує врегулювання.

Крім зазначеного, згідно зі статтею 50 Закону України «Про освіту» та згаданих статей законів України «Про вищу освіту» та «Про фахову передвищу освіту» виключається слово «кваліфікаційних».

Питання присвоєння категорій і педагогічних звань педагогічним працівникам врегульоване типовим положенням про атестацію педагогічних працівників. З метою приведення законів України «Про фахову передвищу освіту» та «Про вищу освіту» у відповідність із Законом України «Про освіту» Міністерством освіти і науки розроблений законопроєкт, яким передбачається приведення частини сьомої статті 59 Закону України «Про фахову передвищу освіту» та частини восьмої статті 55 Закону України «Про вищу освіту» у відповідність із частиною третьою статті 50 Закону України «Про освіту».

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується народний депутат України Гришина Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, всіх вітаю! Яка головна мета законопроекту, внесеного на ваш розгляд? Ним усувається колізія в повноваженнях Кабінету Міністрів і Міністерства освіти і науки та стандартизується термінологія в освітніх законах.

Нормами рамкового Закону «Про освіту» передбачається, що перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів. При цьому спеціальними законами «Про фахову передвищу освіту» та «Про вищу освіту» це визначається значно ширше — зазначено, що Кабінет Міністрів має встановлювати не лише перелік, а й визначати порядок присвоєння цих категорій та педагогічних звань. Але вже досить давно цей порядок визначається не Кабінетом Міністрів, а безпосередньо Міністерством освіти і науки, оскільки присвоєння категорій і педагогічних звань педагогічним працівникам здійснюється за наслідками атестації. У результаті в законодавстві виникла колізія і Кабінет Міністрів вимагає від профільного міністерства розробити порядок присвоєння для подальшого затвердження Кабінетом Міністрів, як того вимагають норми чинного законодавства. При цьому цей порядок вже міститься в типовому положенні про атестацію працівників, як невід'ємна частина оцінювання.

Колеги, у моєму законопроекті, на відміну від основного, поданого Кабінетом Міністрів, пропонується використовувати термін «кваліфікаційні категорії», а не «категорії», оскільки це конкретизований вираз, що не породжуватиме невизначеність, та давно використовується.

Варто також підкреслити, що в альтернативному законопроекті ми пропонуємо уніфікувати термінологію комплексно, по всьому освітньому законодавству, а не вибірково, лише у двох нормах, як це пропонується в основному законопроекті.

Тому, колеги, пропоную підтримати мій законопроект та прибрати дублювання норм, що спричиняють колізію, і зробити наше освітнє законодавство досконалішим.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Миколаївно.

Слово надається голові Комітету з питань освіти, науки та інновацій Бабаку Сергію Віталійовичу.

Будь ласка, Сергію Віталійовичу.

БАБАК С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Ідеться, по суті, про два технічні законопроекти, підготовлені Кабінетом Міністрів і членами Комітету з питань освіти, науки та інновацій, якими передбачається узгодження

норм законів про освіту – повну загальну середню, фахову передвищу та вищу освіту.

I Комітет з питань освіти, науки та інновацій, і Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України зазначають, що в альтернативному законопроекті № 5324-1 пропонується узгодити положення цих зазначених законів юридично вивіреніше, на відміну від основного законопроекту № 5324-1, пропонується застосувати термін «кваліфікаційна категорія», що є уніфікованим підходом до його вживання, а не просто «категорія».

Отже, Комітет з питань освіти, науки та інновацій розглянувши на своєму засіданні законопроєкти № 5324, № 5324-1, ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України проєкт закону № 5324 відхилити, а законопроєкт № 5324-1, поданий народними депутатами Гришиною та іншими, прийняти за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати пропозицію комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ϵ необхідність в обговоренні цих законопроектів? ϵ . Тоді прошу записатися на виступи: два — за, два — проти.

Слово надається народній депутатці України Білозір Ларисі Миколаївні, депутатська група «Довіра».

Будь ласка, Ларисо Миколаївно.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги, шановний пане Голово, шановні українці! Насамперед хочу зазначити, що депутатська група «Довіра» підтримуватиме цей законопроект. Дійсно, він технічний, приводить норми законів «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту» у відповідність із нормами Закону «Про освіту».

Але хочу наголосити на проблемі, тим паче є нагода (присутні представники Міністерства освіти і науки), з якою сьогодні стикаються вчителі. Я отримую десятки звернень від вчителів, які успішно пройшли сертифікацію, але не можуть пройти позачергову атестацію з метою підвищення кваліфікації і присвоєння звання. Отже, необхідно невідкладно привести норми типового Положення про атестацію педагогічних працівників у відповідність із Законом «Про повну загальну середню освіту» та Положенням про сертифікацію педагогічних працівників. На практиці ми маємо таку ситуацію, коли велика кількість вчителів, які успішно пройшли сертифікацію, не змогли скористатися своїм правом на позачергове отримання атестації і присвоєння звання. І можна зрозуміти розпач вчителів, яких адміністрації деколи відверто ігнорують і посилаються на документи. Тобто це треба просто змінити.

Я звертаюся до Міністерства освіти і науки з проханням невідкладно привести Положення про атестацію педагогічних працівників у відповідність із Положенням про сертифікацію педагогічних працівників і Законом «Про повну загальну середню освіту». Вчителі мають бути впевнені, що за результатами успішного проходження сертифікації, їм не доведеться пройти ще сім кіл пекла атестації. Не принижуйте наших вчителів, зробіть це нарешті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я так розумію, доповідатиме Іван Григорович Кириленко замість Цимбалюка Михайла Михайловича. Будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! За всієї видимості технічності законопроекту він не зовсім технічний, бо стосується великої і значимої категорії. Ним пропонується врегулювати питання розроблення порядку присвоєння категорій і педагогічних звань вчителям, педагогам, викладачам. І його треба приймати з метою забезпечення безперебійного функціонування системи вищої і фахової передвищої освіти.

Головне науково-експертне управління рекомендує підтримати проект закону № 5324-1, тому що ним передбачається такий важливий етап, як процес атестації педагогічних працівників, знімає недоречності, пов'язані з визначенням переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників, відкинувши визначення категорій цих працівників, що вносить плутанину в діяльність Кабінету Міністрів. Депутатським законопроектом усе врегульовується, тому ми його підтримуватимемо в першому читанні. Це стосовно суті законопроекту. А що ж відбувається в освітній сфері за фактом.

Користуючись нагодою, хочу підкреслити, що, незважаючи на обіцянки уряду, в наступному кварталі виникне значна заборгованість із заробітної плати вчителям, особливо в сільській місцевості. Субвенція, проголосована в бюджеті, не покриває цих потреб. Щоб врегулювати питання заборгованості за літні канікули (ІІІ квартал) наближено фінансування з ІV кварталу. Друзі, а ІV квартал? Ви знаєте, що буде в ІV кварталі з комунальними послугами, ціною на газ і таке інше, а вчителі без заробітної плати.

Я прошу дати протокольне доручення уряду негайно внести зміни до бюджету, збільшити освітню субвенцію, особливо в регіони, сільську місцевість, бо буде біда.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Піпа Наталія Романівна.

ППА Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Виборчий округ № 115, Львів. Шановні українці! Дорогі колеги! Ми будемо підтримувати цей законопроект, бо він потрібен. Це справді узгодження кваліфікації із чинним Законом «Про освіту». Але я хочу звернути увагу, законопроект дуже потрібний і старшим класам «Нової української школи», зокрема профільній школі, якою я опікуюся. І я також звертаюся до Кабінету Міністрів і Міністерства освіти і науки щодо бюджету, який ми будемо ухвалювати. Адже освіта — це насамперед не приміщення, а зміст освіти, те, чим ми наповнюємо наші школи, з якими знаннями і компетенціями наші діти виходять із них.

Тому ми мусимо збільшити субвенцію. Зокрема ключ хорошої школи — це хороша підготовка вчителів. Ми маємо вкладати гроші в підготовку вчителів, і «Нову українську школу» реалізовувати не за формою, а за змістом, щоб наші діти, випускники і вчителі ставали конкурентоспроможними у світі.

Цей законопроект ϵ необхідною юридичною сходинкою. Попереду роботи дуже багато. Ще раз хочу наголосити про зміст освіти і якість. Так, хороші приміщення треба, але це не школа. Школа — це те, з якими знаннями і компетенціями ми виходимо із неї.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гузь.

Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Виборчий округ № 23, Волинь, група «Партія «За майбутнє». Шановні колеги! Наша депутатська група підтримує альтернативний законопроект пані Юлії Гришиної. Ми вважаємо, він дійсно відповідає запитам нашого освітнього середовища і суспільного.

Разом з тим у своєму виступі я хотіла б наголосити, що те, що вимагається від депутатів на законодавчому рівні, ми робимо. Але ϵ велике питання і велика проблема — чи все, що стоїть як завдання перед урядом, він робить. Я маю на увазі фінансове питання.

Ви ж подивіться, шановні колеги, яку зараз ми маємо проблему. Це прекрасно, що студентам професійно-технічної освіти збільшили розмір стипендії. Але ж це ляже на плечі місцевих бюджетів.

Подивіться, яка ситуація з «Новою українською школою». Кошти начебто є, але вони прийшли на місця із запізненням. Казначейство до останнього тримало ці кошти, і наразі багато шкіл України розпочали навчальний процес, не маючи належного матеріально-технічного забезпечення.

Я підтримую попередніх виступаючих, які зверталися до уряду із клопотанням щодо фінансування. Освіта в уряду має бути в пріоритеті. У бюджеті на 2022 рік треба збільшити фінансування на усі ланки освіти, починаючи від середньої і завершуючи вищою та наукою.

Хочу подякувати тим, хто сьогодні комплектував порядок денний, і що ми розпочали роботу з питань освіти. Це свідчить про здорові тенденції українського парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз 12.01. Але в нас ϵ один виступ з мотивів. Може, проголосуємо... (Шум у залі). Виступ і голосуємо? Добре?

Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Насамперед я хочу привітати всіх українців з Днем знань, який має, знаєте, гіркий присмак. Адже це вже третє 1 вересня від тоді, як Зеленський пообіцяв вчителям заробітну плату в розмірі 4 тисячі доларів. Натомість не виконує навіть норми Закону «Про освіту», прийнятого у 2017 році, яким передбачається, що мінімальний оклад педагогічного працівника має бути у розмірі трьох мінімальних зарплат.

Володимире Зеленський, виконайте хоча б це! Уряд рік за роком відкладає виконання цього пункту.

Вищі навчальні заклади. Там взагалі катастрофа. Сьогодні в регіональних вищих навчальних закладах викладачів відправляють на 50 відсотків ставки, бо зменшується їх бюджетне фінансування. Ось так ми зустрічаємо 1 вересня. Так не може бути!

Зеленський, сідай, двійка. Терміново виправляйся. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Шановні колеги, комітет рекомендує прийняти за основу та в цілому. Немає заперечень? Немає.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питання розроблення порядку присвоєння кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічним працівникам» (№ 5324-1) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 330.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту № 5324-1 у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 332.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий.

Оголошується перерва до 12 години 30 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Шановні колеги, готові працювати? Запросіть народних депутатів до залу.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про індустріальні парки», спрямованих на залучення інвестицій у промисловий сектор економіки шляхом запровадження стимулів в індустріальних парках» (№ 4416-1).

На трибуну запрошується голова Комітету з питань економічного розвитку Наталуха Дмитро Андрійович.

Шановні колеги, хто наполягає на поправках? Пузійчук, Вельможний, Давидович, Шкрум.

Більше ніхто не наполягає? Южаніна (Шум у залі). Підійдіть, будь ласка, я вас не чую.

Альоно Іванівно, у вас замість поправок виступ на 4 хвилини, правильно? Увімкніть, будь ласка, мікрофон Шкрум.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Так, у мене 18 поправок, які відхилені, я попросила 4 хвилини.

Добрий день, всім! Друзі, надзвичайно важливий законопроект. Знаєте, цього року ми з гордістю святкуємо 30 років незалежності нашої держави. За паспортом, мабуть, вже достатньо для людини, щоб визначитися, ким вона хоче бути, коли виросте. Але, очевидно, для країни чомусь цього недостатньо, бо вона лише зараз визначається, ким хоче бути стратегічно, обирає, її останні роки буквально розриває, чи хоче бути своєрідним хлопчиком-лібералом, який сподівається лише на іноземного дядю Сема, який врятує, або дідуся, який приїде з європейськими грошима, допоможе, розкаже, що робити, захистить від інших поганих дядь, або вона все-таки хоче бути дорослою, 30-річною, самодостатньою, яка розраховує на власні сили, знає, що вона може, знає свої сильні, слабкі сторони, а головне, знає, за якими правилами хоче жити в цьому житті.

Мені дуже хотілося б, щоб ми як країна рухалися другим шляхом. Це означає сильна економіка, менше слухати іноземних порад, а більше вивчати іноземний досвід і робити часто, на жаль, не так, як радять, а так, як робили країни, щоб стати успішними, коли ставали на ноги в своє 30-річчя за паспортом.

Такі країні як Польща, Туреччина, я вже мовчу про інші розвинуті демократичні країни, запроваджували конкретні економічні стимули, економічні преференції, стимулювали власного внутрішнього інвестора, боролися та борються і зараз за кожного великого іноземного інвестора. Туреччина і Польща, думаю, ви про це знаєте, я не відкрию великої таємниці, на сьогодні виділяють землю під індустріальні парки для кожного інвестора, який бажає відкрити завод, створить, мінімум, 50, 60, 100 робочих місць. Вони вважають, що це вже багато. Створюють податкові стимули, преференції, мають податок на виведений капітал, який в нас обіцяє вже другий за чергою Президент, але чомусь це не робиться, мають багато інших митних та податкових стимулів.

На жаль, ми й досі боїмося захищати себе, боїмося бути дещо егоїстами в нашому економічному розвитку. Думаю, цей законопроект для першого пленарного дня нового політичного сезону є важливою історією, важливим знаком для нашого дорослішання. Мої поправки загалом стосуються змін до в Податкового та Митного кодексів. Я робила це спеціально, щоб привернути увагу до того, що закон, будучи рамковим, не зможе запрацювати, якщо не буде змін до Податкового та Митного кодексів, якщо не буде замінений податок на прибуток в індустріальних парках на податок на виведений капітал, який Президент Зеленський обіцяв, і який ми від нього дуже чекаємо, якщо не буде інших митних та податкових стимулів. Думаю, наступним нашим рішенням має бути прийняття саме митних та податкових законів.

У той час, коли Польща та Туреччина борються за кожного інвестора в своїх індустріальних парках, у нас, на превеликий жаль, голова уряду розсилає губернаторам кожної області листи про те, що вони мають збудувати завод на 500 робочих місць і залучити «інвестиційних нянь». Знаєте, скільки на сьогодні в країні «інвестиційних нянь»? Нуль. Тому що питання не в піарі і не для «галочки», а в реальних, конкретних діях та реальних законодавчих актах, які ми маємо прийняти. Це й індустріальні парки, і зміни до Митного та Податкового кодексів, і закон про локалізацію, і спрощення бізнесу, нормальні податкові умови для бізнесу. Сьогодні біля стін Верховної Ради знову стоять ФОПи, які вимагають спрощення для малого бізнесу і єдиних правил гри. Але ми маємо говорити і про великих інвесторів як внутрішніх, так й іноземних.

Тому я сподіваюся, цей законопроект буде прийнятий. Голосуємо «за». Далі ми будемо дорослішати в нашій економічній стратегії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Поправки не ставимо, правильно?

Дмитро Давидович Кисилевський. Скільки хвилин? Дві?

Будь ласка, дайте 2 хвилини. Депутат виступить замість розгляду поправок.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 24, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, вітаю! Цей законопроект серед небагатьох, щодо яких вдалося досягти згоди між великою кількістю зацікавлених сторін. Він підтриманий і економічним комітетом, і міністерствами економіки та розвитку громад та територій, і місцевим самоврядуванням.

Що таке індустріальні парки? Це як аналог офісного центру тільки для промислового виробництва. Це ділянка землі, до якої підведені дороги, газ, електроенергія, залізниця, і підприємцю для початку роботи потрібно завезти обладнання і почати працювати. Усе.

У всіх наших сусідів індустріальні парки працюють на благо їх економік. А ми поки не запропонували насамперед своїм, внутрішнім, інвесторам, бодай, схожих умов. На папері у нас існують індустріальні парки, але їх вплив на економіку мізерний. А, скажімо, в Угорщині третина ВВП формується в індустріальних парках. Це дуже серйозно.

Чому ж в них працює, а в нас — ні? Причина у відсутності стимулів. І сьогодні ми починаємо це виправляти. У цьому законопроекті запроваджуємо фінансові й інституційні стимули, а в двох інших, які будемо розглядати після ухвалення цього, податкові й митні. Разом зі стимулами запроваджуємо запобіжники від зловживань. Вони розроблялися під пильною увагою податкового комітету, тож, переконаний, вони надійні.

Індустріальні парки, колеги, — це інструмент стимулювання саме малого і середнього бізнесу, при чому такого, який виробляє і створює додану вартість. Так це працює в усьому світі, і так це запрацює і в нас.

Я свідомо згадав на початку виступу місцеве самоврядування, бо цим законопроектом ми даємо громадам реальний інструмент збільшення економічної активності і створення робочих місць для українських громадян саме там, де вони потрібні в конкретній громаді.

Я закликаю всіх підтримати цей законопроект. Тиснемо зелену кнопку не вагаючись.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Королевська Наталія Юріївна. Будь ласка, 2 хвилини замість поправок. Наталіє Юріївно, ви вже не наполягаєте? Будь ласка, 2 хвилини.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа— За життя»). Шановні колеги! Шановні присутні! Вітаю вас

з початком роботи шостої сесії. «Опозиційна платформа — За життя» не підтримуватиме цей законопроект у другому читанні. У цілому, це хороша ідея, але, на жаль, законопроект до другого читання залишився дуже декларативним. Там є багато добре прописаних ініціатив, які сьогодні дійсно допомогли б нашій економіці, інвесторам прийти та розвивати економіку України. Але багато питань, наприклад, щодо кредитування пільгового режиму, щодо рішення як виділяти землю, як приймати ці рішення, щоб не створювати нерівну конкуренцію всередині країни, залишаються, на жаль, неврегульованими. Хоча, ми вважаємо, питання економічної підтримки національного виробника є одним із найголовніших на порядку денному. І те, що ми розпочинаємо з цього наше пленарне засідання, це добре. Але було б набагато краще, якби ми об'єднали всі наші зусилля і допомогли національним виробникам України, надали їм пільговий режим кредитування, ввели заборону на всі перевірки, дали пільговий режим оподаткування. Наша команда розробила такий план, і ми готові його відстоювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пузійчук Андрій Вікторович. На яких поправках ви наполягаєте? На всіх? Називайте номер поправки.

ПУЗІЙЧУК А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дмитре Олександровичу, я наполягаю на всіх своїх поправках. А їх у мене 30.

Отже, фракція «Батьківщина», Житомирщина. Поправка 43. Шановні громадяни! Фракція «Батьківщина» послідовно відстоює права українців у парламенті. Ми підготували два десятки законопроектів, які стосуються захисту інтересів найвразливіших категорій громадян, про які влада сьогодні просто забула. Це освітяни, пенсіонери, особи з інвалідністю, багатодітні та малозабезпечені сім'ї, діти війни, чорнобильці.

Зараз починається опалювальний сезон, ціни ростуть, коштів на субсидії недостатньо, а їх збільшення не передбачене. Ось, що має бути сьогоднішнім пріоритетом у парламенті. Ви передбачаєте подарувати 2 мільярди індустріальним паркам. А скільки ви заклали на субсидії, пенсії чорнобильцям, харчування дітей?

«Батьківщина» вносить відповідні законодавчі ініціативи. Давайте змінювати порядок денний і вносити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 43. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 47$.

Рішення не прийнято.

Поправка 49. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні колеги! Фракція «Батьківщина» зареєструвала законопроект про внесення змін до закону про Державний бюджет щодо спрямування коштів, отриманих від МВФ, на виплату пільг і житлових субсидій громадянам України та оплату житлово-комунальних послуг. Це та реальна підтримка, яку очікують громадяни України.

Сьогодні дуже знаковий день — розпочалася нова сесія, почався третій рік каденції Верховної Ради дев'ятого скликання. Люди очікують від Верховної Ради реальної підтримки, а не створення штучних схем і привілеїв для певних суб'єктів господарювання.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 49. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 72.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 69. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні громадяни! Ви знаєте, для бізнесу є важливим, щоб нормально працювала судова система, яка дійсно захищатиме інтереси підприємців, дасть можливість бізнесу їх відстоювати. Для того, щоб захистити судову владу від вас, «Батьківщина» підготувала подання до Конституційного Суду про визнання таким, що не відповідає Конституції, прийнятий монобільшістю Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо порядку обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя та діяльності дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя». Тому що те, що ви прийняли, — це не прогрес і не боротьба з корупцією, а те, що гальмує розвиток економіки і заважає бізнесу вільно дихати і працювати в цій країні.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 69. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 59.

Рішення не прийнято.

Поправка 93. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні громадяни! Продовжуючи щодо звернень «Батьківщини» до Конституційного Суду про визнання таким, що не відповідає Конституції прийнятий монобільшістю так званий закон про відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів, хочу сказати, що сутність цього законопроекту не

має нічого спільного з його заявою. Ви знаєте, закон, який ви, шановні представники монобільшості, прийняли, є знищенням національної судової системи. Але, ще раз наголошую, громадяни і бізнес чекають рівних умов, чекають справедливості, можливості відстояти свої інтереси в суді, а не створення преференцій для певних суб'єктів господарювання.

У мене запитання. Чи ϵ перелік цих суб'єктів господарювання? Хто отримає 2 мільярди гривень — подарунок з державного бюджету?

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 93. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 80.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 107. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Шановні громадяни! Сьогодні ви всі, переважна більшість, маєте доступ до інтернету. Почитайте цей законопроект. Ви здивуєтеся, наскільки він пронизаний корупційними складовими. Дивіться, в цьому законопроекті закріплюється право уповноваженого органу утворювати консультативно-дорадчі органи для підтримки учасників індустріальних парків. Що це означає? Що буде створено ще одну комісію, таку саму, як з грального бізнесу, яка видаватиме ліцензії. А ми вже бачили приклади затримання членів комісії, які продають ці ліцензії. Це буде просто дерибан 2 мільярдів гривень з державного бюджету. Це не про розвиток економіки, не підтримка громадян. Такі законопроекти в жодному разі не можна приймати.

Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 107. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 90$.

Рішення не прийнято.

Поправка 112. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Дмитре Олександровичу, маю запитання до голови комітету. Цим законопроектом надаються учасникам індустріальних парків абсолютно необґрунтовані преференції порівняно з іншими суб'єктами господарювання. Ви знаєте, сьогодні «слуги народу» є такими Робін Гудами навпаки, які намагаються забрати кошти у бідних і віддати дуже багатим. Мабуть це єдине, що відбувається в Україні.

Будь ласка, поясніть мені, як ви можете приймати законопроекти, які прямо суперечать Конституції України, яка наголошує на рівності усіх перед законом? Обов'язок держави — забезпечити конкурентне середовище у підприємницькій діяльності, захистити права усіх суб'єктів господарювання та соціальну спрямованість економіки, а не створювати преференції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги! Поправка, звісно, стосується не того, що було озвучено моїм шановним колегою. Хочу зазначити таке. Цим законопроектом надаються пільги і стимули не лише учасникам парку, це беззаперечно так, а й державі Україна надається можливість передусім створити додаткові робочі місця. Тому що на 1 гектар працюючого індустріального парку, за розрахунками експертних центрів, припадає створення 50 нових робочих місць. Враховуючи, що мінімальна площа індустріального парку становить 10 гектарів, ми можемо очікувати, що на кожен створений новий індустріальний парк припадатиме щонайменше 500 нових робочих місць.

Також норми цього законопроекту дають можливість заробити гроші. Тому що на кожен 1 долар, вкладений в інфраструктуру індустріального парку, приходиться 5-6 доларів прибутку. Тобто в законопроекті йдеться не про грабування когось. Ви грабуєте можливість у держави заробити гроші і створити робочі місця тут і зараз (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 112. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 91.

Рішення не прийнято.

Поправка 115. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Ви знаєте, я слухаю голову комітету, і складається таке враження, що «Батьківщина», «слуги народу», громадяни України живуть в різних країнах. Тобто «Батьківщина» з українцями живе в одній країні, а «слуги народу» — в іншій.

Шановний голово комітету! У минулому році ми вже чули декларативні заяви про створення 500 тисяч робочих місць. Тобто зараз заява про те, щоб створити наступні 500 тисяч робочих місць, а за фактом — візьміть статистичні дані — у нас зростає безробіття, в липні відбулося падіння промислового виробництва. Давайте будемо щирими, досить маніпулювати. Громадяни України освічені, розумні, вони не сприймають третій рік вашого популізму і маніпуляцій. А це про дерибан державних грошей.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 115 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 88.

Рішення не прийнято.

Поправка 119. Народний депутат Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Якщо ви дійсно прагнете підтримати бізнес, створіть рівні умови для всього українського бізнесу. Якщо ви дійсно хочете підтримати бізнес, підтримайте насамперед малий бізнес. Але у вас дії суперечать одна одній. То ви реєструєте і приймаєте в першому читанні законопроект № 5600, яким обкладаєте податком українських фермерів, малих аграріїв, бо вважаєте, що 2 гектари землі — це дуже велика ділянка, змушуєте платити тих, хто має 0,5 гектара землі, то забираєте кошти у бідних, душите малий бізнес, щоб створити неймовірні преференції для великого бізнесу, а для цього…

Прошу підтримати мою поправку, я потім продовжу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

НАТАЛУХА Д.А. Шановний колего, я хочу відреагувати на попередню репліку. В якомусь розумінні персонально я живу з «Батьківщиною» в одній країні (Оплески).

А питання полягає в тому, що норми даного законопроекту не обмежують учасників індустріального парку ні за яким критерієм: чи то кількість робочих місць, чи то розмір статутного капіталу. Тому будь-який бізнес, як середній, так і малий, має право стати повноцінним учасником індустріального парку і отримувати від цього відповідні стимули.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 119 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Обґрунтування ви почули. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 91$.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 122.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Шановний доповідачу, дуже приємно, що у вас є почуття гумору, ви можете жартувати. Але люди, коли отримують платіжки, не посміхаються, коли отримують пенсії, плачуть. Як зазначив сьогодні наш колега, освітяни третій рік поспіль чекають підвищення заробітної плати. На превеликий жаль, завдячуючи уряду, який ви обирали, Прем'єр-міністру, за якого ви голосували, у людей немає радості, є сльози на очах і дуже великий сум від того керівництва країною, яке ви сьогодні здійснюєте. І ви як голова комітету сьогодні повинні були заявити, що пан Шмигаль повинен понести персональну політичну відповідальність за те, що не створив 500 тисяч робочих місць, а не проштовхувати ці законопроєкти.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 122. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 87.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 123. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Колеги, послухайте дуже уважно. Ви декларуєте, що в країні потрібно боротися з корупцією. Але сьогодні цим законопроектом починаєте створювати незрозумілі консультаційні органи, які займатимуться налагодженням співпраці та контактів. На сьогодні питання консультативно-дорадчих органів вже врегульовано Законом «Про центральні органи виконавчої влади». Ви пропонуєте створювати такі собі центри з вирішення питань. Це навіть не корупційні ризики, це корупційна основа. База цього законопроекту — корупція і корупційна основа. Такі законопроекти не можна приймати в жодному разі. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 123 народного депутата Пузійчука. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 77$.

Рішення не прийнято.

Поправка 124. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Ви є представниками українського народу в парламенті, народ України делегував вас, довірив представляти його інтереси. Від громадян до фракції «Батьківщина» надходять запитання, на які ми реагуємо, захищаємо інтереси громадян, у тому

числі чорнобильців з моєї рідної Житомирщини. І сьогодні фракція «Батьківщина» під керівництвом Юлії Володимирівни Тимошенко зареєструвала проект Закону «Про внесення змін до статті 54 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення мінімального розміру пенсій для осіб з інвалідністю». Ось, що людям потрібно. Почуйте! Люди не можуть зрозуміти, як ви голосуєте і підтримуєте дерибан 2 мільярдів гривень для обмеженого кола осіб.

Прошу підтримати мою поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 124 народного депутата Пузійчука. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 83.

Рішення не прийнято.

Поправка 125. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановний головуючий, з вашого дозволу я звернуся до доповідача Дмитра Андрійовича. Скажіть, будь ласка, чи є висновок антикорупційного комітету стосовно цього законопроекту? (Оплески). У матеріалах ми не побачили висновку. Може, повернемо цей законопроект на повторне друге читання, щоб його проаналізували, у тому числі й антикорупційний комітет, доопрацювали, зрозуміли, чи є корупційна складова в дерибані 2 мільярдів гривень та створенні преференцій для певних суб'єктів господарювання, чи це дійсно те, про що ви декларуєте. Тут ніхто не бачить підтримки бізнесу, створення робочих місць.

Також хотілося б почути вашу персональну позицію стосовно політичної відповідальності Прем'єр-міністра за те, що обдурив громадян і не створив 500 тисяч робочих місць.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 125... (Шум у залі). Ви хочете відповісти? Відповідь має бути щодо поправки, а не щодо загальнополітичної ситуації в Україні. Якщо бажаєте, будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Пане Андрію, так, ви не змогли знайти висновок антикорупційного комітету, бо він, я так розумію, не розглядав даного законопроекту.

Але я хочу вам сказати дещо інше. Ви представляєте Житомирщину. І у вас, на Житомирщині, ϵ проект індустріального парку, який буде кластером деревообробки. Сподіваюся, наступного разу, коли зустрічатиметеся зі своїми виборцями, зможете їм пояснити, чому для надання їм стимулів у залі не

знайшлося підтримки, в тому числі й за рахунок того, що ви сьогодні озвучили (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 125 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 83$.

Рішення не прийнято.

Поправка 131. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дмитре Андрійовичу, ви зараз підтвердили, що немає висновку антикорупційного комітету. Тобто законопроект приймається в порушення Конституції. І це будуть підстави для того, щоб звернутися до Конституційного Суду щодо його скасування. Не можна приймати законопроекти відкрито лобістські. Не можна приймати законопроекти з корупційною основою. Не можна приймати законопроекти, які погіршують становище інших суб'єктів господарської діяльності.

А стосовно заяв, що там ϵ такий-то центр і його потрібно лобіювати... Дивіться, ми повинні створювати рівні умови для всіх громадян, для всіх підприємців. Тому що на сьогодні підприємець, який знаходиться за парканом індустріального парку, ніколи не зможе потрапити до цього індустріального парку і не матиме жодної підтримки від держави.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 131. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 81.

Рішення не прийнято.

Поправка 135. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Дмитре Андрійовичу, якщо ви вже пішли в конкретику, то я вам розповім. На сьогодні під виглядом індустріальних парків створюються логістичні центри, які стимулюють імпорт товарів в Україну. І це зовсім не пов'язано... Після завершення засідання я вам можу показати конкретні приклади, де будуються логістичні центри, які сплачують одну тисячну відсотка від нормативно-грошової оцінки за орендну плату за землю. Якщо промислові підприємства платять 5 відсотків, то за такими схемами логістичні центри за оренду землі платять в 5 тисяч разів менше. І це є ненадходження податків до місцевих бюджетів. На сьогодні місцеві бюджети і так злидарюють, а ви їх намагаєтеся такими законопроектами обібрати ще більше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 135. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 79$.

Рішення не прийнято.

Поправка 146. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дмитре Олександровичу, під час розгляду можемо дати можливість голові антикорупційного комітету, яка присутня в залі, виступити з мотивів? Нехай пояснить голова комітету позицію комітету, чому немає висновку до цього законопроекту. Можливо, варто його направити на повторне друге читання, щоб дослідити на предмет корупційної основи. Не приймайте законопроекти, які проти українського бізнесу. Не можна сьогодні грабувати український бізнес, не можна у бідних забирати і, ще раз повторюю, віддавати багатим, створювати такі преференції. Наша робота має бути спрямована на захист громадян України, підвищення соціальних стандартів. Маємо розглянути законопроект «Батьківщини», яким пропонується газ українського видобутку спрямувати на опалення наших осель…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви ж працювали в регламентному комітеті. Не передбачено з мотивів. Ви ж знаєте Регламент. Можемо вас повернути з бюджетного, там попрацюєте.

Голова комітету. Будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Шановний колего, на мою думку, на жаль, вам не вдалося до кінця розібратися і з законопроектом, і з Регламентом. Хочу сказати, що на друге читання антикорупційний комітет висновків не дає в принципі (Оплески), це не передбачено діючими нормами законодавства України.

Але, що передбачено діючими нормами законодавства України, так це відповідні стимули з приводу компенсації ставок підключення до електроенергії і всі інші стимули, які, на жаль, учасники індустріальних парків — «Житомир-Схід», «Малин», у Новоград-Волинському, інших індустріальних парків у Житомирській області — вочевидь не отримають, зважаючи на ту позицію, яку ви займаєте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 146. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 79$.

Рішення не прийнято.

Поправка 153. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Вельмишановний Дмитре Андрійовичу! Я, можливо, на відміну від вас, читаю

документи і працюю з ними. Висновок антикорупційного комітету подається до першого читання. Його немає. Ось у чому питання. Не підмінюйте поняття, не маніпулюйте.

Ще раз повторюю, і громадяни освічені і депутати досвідчені. Те, що ви сьогодні намагаєтеся пролобіювати і протягнути цей законопроект, він вас точно не прикрашає. Такі речі не вселяють ніякої довіри у громадян до країни. Тобто ви не даєте людям віри в державу. У людей є чітке розуміння про створення корупційних законопроектів, які лобіюються.

У мене ϵ запитання. Ви зараз починаєте вже називати перелік парків...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 153. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\ll 3a \gg -84$.

Рішення не прийнято.

Поправка 210. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Колеги, мої поправки спрямовані на забезпечення додержання конституційного принципу рівності всіх перед законом, а не надавати необґрунтовані преференції індустріальним паркам.

Зараз Дмитро Андрійович, голова комітету, відкрито називає парки, яким будуть надані кошти. Це ж ϵ відкритий лобізм. Тоді давайте зараз будемо розбиратися, хто стоїть за цими парками, хто ϵ керуючими компаніями в цих парках. Голова комітету відкрито лобію ϵ ці законопроекти.

Дмитре Андрійовичу, це ж не про розвиток економіки. Давайте називати тоді вже керуючі компанії, бенефіціарів керуючих компаній, кому виділяються мільярди дотацій — подарунки з державного бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 210. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 82$.

Рішення не прийнято.

Поправка 221. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Шановні громадяни, зверніть увагу на одностайність, з якою голосує фракція «Слуга народу», — 246 депутатів відхилили нормальну розумну поправку.

Скажіть, чи побачимо ми взагалі в залі законопроекти «Батьківщини» і чи буде одностайною підтримка цих законопроектів, які спрямовані, наприклад, на збільшення фінансування дитячого харчування в школах дітям із малозабезпечених родин. Тому що на сьогодні майже 50 відсотків громадян України є малозабезпеченими. Це люди, які в місяць мають менше прожиткового мінімуму,

і вони від нас очікують підтримки. Натомість замість того, щоб дати ці кошти дітям, ви спрямовуєте їх на підтримку багатих.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 211. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 74.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 216. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Дмитре Андрійовичу, можливо, ви знаєте, ми прийняли системний базовий Закон «Про державну допомогу суб'єктам господарювання». Відповідно до його норм держава може і має право надавати підтримку окремим галузям за певних, чітко визначених, умов. Цим законом за однакових умов можна підтримати всіх. Можна здешевити кредити, створити однакові умови не для обмеженого кола великого бізнесу, а дійсно для всіх громадян. Давайте реально приймати працюючі закони. Ваш закон про «інвестиційних нянь», крім красивої назви не залучив в Україну жодної гривні. Немає…

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 216 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 220. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Дмитре Андрійовичу, можливо, все-таки поясните, чому ви не керуєтеся діючим базовим законом, а починаєте створювати нові закони і надаєте преференції?

Ви знаєте, в цьому законопроекті є дуже цікава норма, якою ви дозволяєте для обслуговування індустріального парку знімати та переносити ґрунтовий покрив ділянок без отримання спеціального дозволу. Поясніть, чому? Чому за парканом бізнес повинен отримувати цей дозвіл на зняття родючого шару землі,

а в межах індустріального парку можна робити будь-що? Закони не працюють, тому що це парки для обраних, представників «слуг народу»? Будь ласка, дайте відповідь на це питання. Зверніть увагу, це зазначає і Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Шановний колего, йдеться про землі промислового призначення. Тому, в принципі, я не бачу великої трагедії. Якщо вам вдається вирощувати щось на землях промислового призначення, то я аплодую вам стоячи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 220 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 83.

Рішення не прийнято.

Поправка 226. Пузійчук Андрій Володимирович. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Руслане Олексійовичу, поправка 220.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми щойно проголосували поправку 220.

Поправка 226. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Дмитре Андрійовичу, питання просте. Прокоментуйте його.

У межах індустріального парку не потрібний дозвіл на зняття родючого шару грунту. Якщо підприємство будується не в межах індустріального парку, потрібно отримати дозвіл. Чому такі преференції?

Далі. Ви сьогодні намагаєтеся створити умови під чиїсь проекти, ви їх лобіюєте, цим законопроектом повертаєтеся спиною до екології. Сьогодні у всьому світі відбуваються тектонічні зміни клімату. Не можна знищувати екологію, ліси. Те, що ви прописуєте в цьому законопроекті під чиюсь персональну вигоду...

Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 226 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 231. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Дмитре Андрійовичу, давайте читати законопроект, зокрема таблицю до другого читання.

Законопроектом передбачається звільняти від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва у разі облаштування на земельних ділянках індустріальних парків. Знову-таки, це чергові абсолютно необґрунтовані преференції для учасників індустріальних парків, а ще це шкода іншим галузям.

Давайте, можливо, запитаємо позицію екологічного комітету, чи можна знищувати ліси без погодження з Кабміном, не сплачувати відновлювальні витрати, щоб знову пролобіювати і створити преференції для певних учасників цих індустріальних парків і власників керуючих компаній. Ну, ви знищуєте цю країну для певних груп осіб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 231 (*Шум у залі*). Будь ласка, аргументація комітету.

НАТАЛУХА Д.А. Я залюбки аргументуватиму будь-яку відповідь, якщо це має зміст. Попередньо я сказав, що це стосується землі промислового призначення. Тому я не бачу сенсу знову аргументувати. Тобто ми як «заводной апельсин».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Андрійовичу.

Ставлю на голосування поправку 231. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 236. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Дмитре Андрійовичу, дуже дивно від вас чути таку аргументацію і позицію. Прочитайте, будь ласка, ще раз. Не хочете коментувати, прочитайте для себе. Можливо, ви не дочиталися, що йдеться про втрату саме лісогосподарської діяльності. Подивіться, думаю, ви зміните думку і будете рекомендувати направити цей законопроект на повторне друге читання.

Стосовно моєї поправки 236. Тут передбачаються дискримінаційні умови, які прямо суперечать ряду конституційних принципів: рівності усіх перед законом, обов'язку держави забезпечити конкурентне середовище у підприємницькій діяльності, захист права усіх суб'єктів господарювання. Це соціальна спрямованість економіки. У цьому проекті ви закладаєте шалені корупційні ризики. Це гірше закону про...

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 236. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 249. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Я знаю, що дуже багатьом із вас дійсно відверто соромно за те, що голосували за законопроект про гральний бізнес. Прочитайте цей законопроект. Він набагато гірший, корупційніший, порушує Конституцію, створює нерівні умови, шкодить екології. Цим законопроектом прямо передбачається доручити уряду виділити на наступний рік, мінімум, 2 мільярди гривень на компенсацію відсотків за кредитами керуючим компаніям, які не є комунальними, та суб'єктам господарювання, ініціаторам створення індустріальних парків, і надання їм коштів на безповоротній основі. Це будуть отримані подарунки від держави. Державі немає куди дівати кошти?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 249. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 253. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Ви знаєте, дуже прикро, що замість того, щоб звернути увагу на цей законопроект, прочитати його, подискутувати, ми вчергове бачимо спроби протягнути такі відкриті лобістські законопроекти.

Шановні колеги, давайте працювати заради громадян, давайте підвищувати соціальні стандарти. Давайте зараз, напередодні опалювального сезону, як сьогодні сказав Голова Верховної Ради України, попрацюємо над тими законопроектами, норми яких спрямовані на надання додаткових коштів на компенсацію, на пільги або на зниження тарифів чи хоча б, мінімум, не допустити їх підвищення. Не треба лобіювати великий бізнес.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 253. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 80.

Рішення не прийнято.

Поправка 254. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Це моя остання поправка. Дмитре Андрійовичу, скажіть, будь ласка, яку ви персонально готові понести політичну відповідальність, якщо через два роки цей законопроект не запрацює, якщо не будуть створені робочі місця, якщо виявиться, що будуть розподілені і подаровані кошти з державного бюджету великому бізнесу? Ми впевнені, що це не про підтримку бізнесу. Це лобістський, корупційний законопроект, щоб подарувати великому бізнесу 2 мільярди гривень. І не йдеться про робочі місця. Не буде ні 50 тисяч, ні 100 тисяч, ні 500 тисяч. Буде просто зростання безробіття і деградація економіки, відтік громадян України в розвинутіші країни. Прошу не підтримувати цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Шановний колего, я вам розкажу про відповідальність. Я готовий взяти таку відповідальність. Ми разом можемо завітати до Житомирської обласної ради, яка вперше в Україні двічі приймала програму розвитку мережі індустріальних парків в області. Двічі! Можемо приїхати в індустріальний парк у Малині, що на вашому окрузі, який отримав підтримку за рахунок секторальної підтримки ЄС через Мінрегіон, а не, на жаль, через свого народного депутата, в індустріальні парки в Житомирській області — «Житомир-Схід», Новоград-Волинському районі і сказати: мене звуть Дмитро Наталуха і я є лобістом індустріальних парків в Україні (Оплески), бо я насамперед є лобістом економічного розвитку цієї держави, відстоюю персональну вигоду учасників, персональну вигоду простих робітників, створення робочих місць на території цих парків. І я дуже хотів би, щоб у цей момент поруч зі мною стояли ви і казали все те, що ви тут кажете, що не треба цього робити (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Правки Пузійчука закінчилися. Гриб Вікторія Олександрівна. Три поправки: 111, 186, 187. Поправка 111. Гриб. Будь ласка.

ГРИБ В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). Колеги, добрий день! Ви знаєте, цей законопроект може бути як дуже корисним для України і української економіки, так, у принципі, і корупційним. Я пропонувала поправки, з тим щоб підкріпити цей законопроект і показати, що Україна підтримує вуглевидобувні території, там, де закриваються шахти і, на превеликий жаль, немає іншої можливості. Але ці поправки не підтримали.

Тому я вас дуже прошу підтримати поправку 111, яка говорить про преференції для вуглевидобувних територій. Інвестор туди просто так не піде. І коли ми говорили, що все залежатиме від місцевої влади, то це не так. Тому що від вуглевидобувних підприємств, які ϵ державними, залежатиме, буде там індустріальний парк чи ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 111. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 87.

Рішення не прийнято.

Поправка 186. Гриб.

ГРИБ В.О. Колеги, я продовжую. Сьогодні немає можливості застосовувати інші механізми на вуглевидобувних територіях. В дуже багатьох випадках від цього залежить життя всіх людей на тих територіях. Якщо закриваються шахти, жодних надходжень до місцевого бюджету немає взагалі. І ми сьогодні не хочемо голосувати за ці поправки в цьому законопроекті? Це практично, можливо, єдиний шлях зробити диверсифікацію економіки в мономістах України.

Я дуже прошу вас, мажоритарники, особливо тих, які зі Львівщини (Львівсько-Волинський вугільний басейн), Донеччини, Дніпропетровщини, Луганщини, подумайте, що ви будете говорити своїм людям, коли повернетеся, як поясните, чому не проголосували за ці поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

НАТАЛУХА Д.А. Вікторіє Олександрівно, з великою повагою ставлюся до вас. Хочу відзначити, що насправді проблематику вуглевидобувних регіонів у законопроекті враховано. Передусім її враховано в поправці 63, яка дозволяє створювати індустріальні парки на території діючих шахт і навіть на території шахт, які знаходяться в процесі ліквідації. Таким чином цей законопроект закладає основу для трансформації вугільних регіонів. Ці позиції тут ϵ .

Тому я закликав би вас персонально і ваших колег підтримати цей законопроект, щоб надати можливість вуглевидобувним регіонам отримати розвиток.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 186. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 83.

Рішення не прийнято.

Поправка 187. Гриб.

ГРИБ В.О. Дмитре Андрійовичу, з великою повагою до вас, я хочу сказати, що дійсно ми врахували деякі моменти під час роботи робочої групи. Але сьогодні це не надає преференцій вуглевидобувним територіям. І я скажу вам, що той лист, який ви спрямували за нашими домовленостями до Кабінету Міністрів, був розписаний на Міністерство фінансів та інші міністерства. І що ми отримали у відповідь? На превеликий жаль, цього неможливо зробити, тому що такі запити повинні подавати місцеві органи влади. Через те, що вуглевидобувні підприємства належать державі, вони не можуть подавати такі запити. Тобто постійно є якісь проблеми. Я дуже прошу все-таки підтримати преференції безпосередньо в цьому законопроекті.

Дякую вам.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 187 народної депутатки Гриб. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 89$.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 39. Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Індустріальні парки ϵ досить відомим світовим досвідом. Такою формою користується дуже багато країн. Але мушу констатувати, що запропонований законопроект, на жаль, не ма ϵ нічого спільного зі світовим досвідом, який ϵ , щодо створення індустріальних парків.

Пане Дмитре, ви знаєте, що наша команда ставиться до вас з великою повагою. І ви точно знаєте, що індустріальний парк — це поєднання науки і виробництва та надання їм преференцій.

У мене запитання, і саме про це моя поправка. Чому до об'єктів, що можуть розміщуватися на території індустріального парку, включені офіси керуючої компанії, і передбачається далі за текстом відшкодування 50 відсотків інвестицій, рекламні установи, об'єкти маркетингу, фінансові установи і таке інше. Поясніть, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 39. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 89.

Рішення не прийнято.

Поправку 48 враховано частково. Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Пане головуючий, я хочу наголосити, що у мене ϵ право поставити запитання людині, яка очолю ϵ комітет і стоїть на трибуні, а в неї ϵ обов'язок дати відповідь і пояснити, чому поправку не враховано (Оплески). Не треба з такою неповагою ставитися до народних депутатів і, по суті, обрубувати на півслові, коли пропонується створити абсолютно різну систему оподаткування, підтримки для різних господарюючих суб'єктів. Я прошу вас, пане головуючий, більше не переривати депутатів, дати можливість голові комітету дати відповідь на запитання.

Пане Дмитре, з великою повагою до вас, хочу поставити вам запитання. Чому в переліку об'єктів, включених до індустріальних парків, ϵ об'єкти, які не мають нічого спільного ні з наукою, ні з промисловістю, зокрема, реклама, маркетинг, страхові фонди, фонди? Можете пояснити, що ми створюємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, згідно з Регламентом у вас дійсно є право представити свою поправку. Але обов'язку перед вами у комітету згідно з Регламентом немає (Шум у залі). То повага чи обов'язок, шановні колеги? (Шум у залі). Вас ніхто не перебивав.

Наталуха. Будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Шановна Юліє Володимирівно! Дійсно ці об'єкти є. І в цьому немає нічого дивного, тому що в законопроєкті вводиться окрема категорія – так звані інші об'єкти, які мають право бути розміщеними на території індустріальних парків. Трюк полягає в тому, що до інших об'єктів, як до окремої категорії, не застосовуються жодні пільги, передбачені для повноцінних учасників, які провадять свою господарську діяльність. Вони займаються обслуговуванням керуючої компанії або інших видів компаній.

Стосовно науки і освіти я з вами погоджуюся повністю. Саме тому ми включили до об'єктів наукові парки, акселератори, лабораторії з розвитку інноваційних технологій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 48 комітет врахував частково, але автор наполягає на повному врахуванні. Ставлю пропозицію автора на голосування. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 86$.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

Поправка 59. Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Враховуючи, що не мала можливості сказати щодо поправки 48, скажу два слова. Ми пропонуємо, щоб на території індустріальних парків з тими пільгами і видатками з бюджету, які надаватимуться компаніям, не розміщувалися виробники підакцизних товарів, гральні заклади, засоби масової

інформації, інші суб'єкти, які провадять господарську діяльність, що підпадає під ліцензування. На жаль, цю поправку повністю не враховано.

Ми вже мали нагоду, коли голосували за гральний бізнес. Тоді казали, що від грального бізнесу надходитиме до бюджету 4 мільярди гривень в рік. Але потім швидко прийняли закон про звільнення грального бізнесу від оподаткування. Зараз ми бачимо, що на території індустріальних парків не обмежуються ті види діяльності, які до індустріального парку взагалі не мають ніякого відношення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 59. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 85.

Рішення не прийнято.

Поправка 82. Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я знову, пане головуючий, звертаю вашу увагу, що я звертаюся до голови комітету і прошу дати роз'яснення. Тому що це дуже серйозні речі, які межують з руйнацією економічної системи України.

Пане Дмитре, у мене запитання. У нас усього 75 мільйонів доларів виділяється на рік на підтримку таких індустріальних парків. Ви як інтелектуальна людина розумієте, що 75 мільйонів доларів — це абсолютно ніщо, ними не можна буде задовольнити всіх бажаючих. І тут створюється уповноважений орган, який буде таким санпропускником: комусь давати право створювати індустріальні парки, комусь — ні, комусь відшкодовувати гроші з бюджету, комусь — ні. То ви мені поясніть, будь ласка, як відповідно до цього законопроекту ці 75 мільйонів доларів, які є копійками для індустріальних парків, будуть розподілені між всіма бажаючими.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Рішення про створення індустріального парку приймає не уповноважений орган, а Кабінет Міністрів. Саме таким чином ми намагалися нівелювати будь-які корупційні ризики, які можуть мати місце в дискретній функції того чи іншого міністерства. Це перше.

Друге. Щодо грошей. Так, їх недостатньо виділяється на індустріальні парки, і я повністю з цим погоджуюся. Але, Юліє Володимирівно, ми маємо з чогось почати. На сьогодні в нас є території пріоритетного розвитку — це вуглевидобувні регіони, інші регіони, на територіях яких можна створити цей стимул вже зараз. Якщо ми говоримо про те, що на одному гектарі буде створено 50 робочих місць і з кожного платитиметься ПДФО, то можна почати рахувати, який зиск від кожного створеного індустріального парку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 82. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 83.

Рішення не прийнято.

Поправка 90. Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Пане Дмитре, я хочу у вас запитати як у людини, яка розуміє, про що йдеться. Наприклад, до уряду надійшло 5 тисяч заявок щодо створення індустріальних парків. У бюджеті 72 мільйони доларів. Це не вистачить, може, і на три індустріальних парки.

Скажіть, будь ласка, чому в законопроекті немає жодного критерію, як уряд вибиратиме із 5 тисяч заявок три або чотири? Чи не вважаєте ви як чесна людина, що тут є корупційні ризики, що уряд за дзвінком із Офісу Президента вибиратиме ті компанії, які будуть керуючими, і що із 5 тисяч виберуть саме три? Я прошу вашої відповіді, тому що на цьому тримається весь законопроект. Люди мусять знати, хто вибиратиме із 5 тисяч заявок три або п'ять, які називатимуться індустріальними парками.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 90. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 84.

Рішення не прийнято.

Поправка 109. Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Пане головуючий, я ще раз звертаю вашу увагу, що я поставила запитання голові комітету, а ви дуже філігранно, маніпулюючи ситуацією, практично, позбавили його права на відповідь.

Я хочу ще раз поставити запитання. Як Кабінет Міністрів із 5 тисяч заявок, поданих від різних господарюючих суб'єктів на реєстрацію індустріального парку, а ϵ лише 75 мільйонів і зареєструвати можна, максимум, п'ять-шість, вибиратиме декілька, якщо в законопроєкті не прописані критерії? Чи не вважаєте ви це корупційним ризиком?

I ще одне маленьке запитання. Якщо зареєстрували 5 тисяч індустріальних парків, а в бюджеті є лише 75 мільйонів, як вибиратимуть, кому компенсувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, автор не запитує, а доповідає свою поправку.

У поправці 109 пропонується: пункт 12 частини першої статті 27 слова «та вносить зміни до нього» замінити словами «та за ініціативою керуючої компанії або...» і далі за текстом. На жаль, це не стосується того запитання, яке прозвучало.

Ставлю на голосування поправку 109. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 81.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Зараз Шахов, потім повернемося (Шум у залі). Поправка 114 записана за Кабаченком (Шум у залі).

Юліє Володимирівно, не керуйте мною. Дякую.

Шахов. Будь ласка, 3 хвилини.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Я міг поступитися словом дамі. Шановні колеги! У своєму виступі Вікторія Гриб казала про шахтарів. І це не чутки, не балачки, а чиста правда. Я кажу не лише про Луганщину, а про всю країну, бо вугільні басейни є у Львівській, Волинській, Донецькій, Кіровоградській областях. І я звертаюся від усіх шахтарів: шановні, треба не лише почути, а й побачити хлібосольний Донбас. Я ж неодноразово вас запрошував. Можете випити шахтарські 100 грам, коли приїдете на День шахтаря. Цьогоріч на День шахтаря (!) шахтарі сиділи без заробітних плат — заборгованість становить 1 мільярд 700 мільйонів гривень. І це за влади монобільшості.

Дуже добре, що в індустріальні парки вкладатиметься 1 долар, а отримуватимемо 6 доларів. Але це балачки. Сьогодні вугілля (75 тисяч тонн) везеться з Америки в три рази дорожче, а наші шахти затоплюються, знаходяться в занепаді, техногенна екологічна катастрофа. То може треба розвивати і розбудовувати Донбас?!

Наша група зверталася до вас щодо законопроекту № 2070. Нещодавно, перед відпустками, ми прийняли рішення про припинення існування вільної економічної зони «Крим». То давайте це зробимо на Донбасі. У законопроекті № 2070 пропонується розвивати Донбас, дати можливість розвиватися там малому, середньому, великому бізнесу. Якщо хоч одна копійка трансатлантичних компаній потрапить на ті території, а там люди знають і вміють захищати свої гроші, це допоможе сьогодні Україні.

Давайте подивимося, що робиться, в який популізм грається сьогодні Кабінет Міністрів. Ми всі знаємо, що йде війна. З 2014 року діти війни мають безкоштовне харчування. Але хтось враховував хто компенсуватиме Донбасу ці гроші? Якщо в Києві всього 10 дітей харчується безкоштовно, то на Донбасі народилися тисячі дітей, і це мільйони гривень.

Наприклад, у Рубіжному нова більшість з продовженням вашої реформи успішної освіти закрила три школи. За який рахунок харчувати дітей безкоштовно. Де меру міста чи депутатам знайти 17 мільйонів гривень? Де шукати гроші Біловодській, Марківській, Міловській, Білокуракинській громадам? З індустріальних парків, які ще не працюватимуть? Давайте розбудуємо вугільний басейн Донбасу і нагодуємо людей і дітей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 114. Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Думаю, з моїх питань і зауважень інших наших депутатів ви усвідомлюєте, що цей законопроект, на жаль, не про розвиток науково-індустріальних комплексів. Це, по суті, лобізм окремих компаній, які уряд відбиратиме не за критеріями, а 75 мільйонів доларів бюджетних коштів, враховуючи їх крайній дефіцит, розподілятимуться за бажанням уряду, практично в ручному режимі, без критеріїв. Що ми робимо?!

Тому, пане Дмитре, я звертаюся до вас як до чесного політика, я в вас вірю і поважаю. Скажіть, чи не хочете ви як голова комітету зараз зняти з розгляду цей законопроект, звернутися до антикорупційного комітету щодо висновку, а вже потім ставити на голосування? Це важливо. Дайте відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 114. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 85$.

Рішення не прийнято.

Поправка 142. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Я є секретарем Комітету з питань антикорупційної політики. Колеги, однозначно точно цей законопроект не був розглянутий на засіданні антикорупційного комітету. Однозначно точно в цьому законопроекті присутні корупціогенні фактори, визначені Міністерством юстиції — правова невизначеність, дискреційні повноваження органу, який буде створений у майбутньому.

Тому, якщо ми хочемо прийняти виважене рішення, а слово «виважене» є ключовим у моїй доповіді, пропоную і голові комітету, і всьому Комітету з питань економічного розвитку направити цей законопроект на розгляд Комітету з питань антикорупційної політики, виправити ті зауваження, які міститимуться в нашому рішенні, і перейти до нового, коротшого розгляду цього законопроекту під час наступного засідання Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 142. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 78.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Поправка 152. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Саме для недопущення і повторення такої ситуації у майбутньому абсолютно всі члени Комітету з питань антикорупційної політики підтримали рішення щодо реєстрації законопроекту № 5834, яким допускається, що законопроекти, які на перше читання не отримали висновку антикорупційного комітету, направляються на повторний розгляд до Комітету з питань антикорупційної політики перед другим читанням. І наступного разу, коли під час розгляду один із законопроектів не матиме висновку на перше читання, ми таким чином уникнемо цієї ситуації.

Ще раз наголошую законопроект № 5834. Прошу всіх депутатів, які сьогодні присутні в залі, підтримати його під час розгляду на пленарному засіданні.

Дуже дякую за поправку, прохання підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, до відома: згідно з карткою документа, цей законопроект був направлений на розгляд антикорупційного комітету. Чому комітет не розглянув, питання до комітету.

Ставиться на голосування поправка 152. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 81.

Рішення не прийнято.

Поправка 157. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Сьогодні о 15 годині 30 хвилин відбудеться засідання Комітету з питань антикорупційної політики. Ми обов'язково дослідимо це питання і завтра доповімо, чому саме не був розглянутий даний законопроект на засіданні нашого комітету.

Абсолютно повністю підтримуючи концепцію індустріальних, технологічних, інноваційних парків, не можна розглядати такі законопроекти, не враховуючи поточного стану державного бюджету. На сьогодні ми можемо давати обіцянки абсолютно всім інвесторам, запрошувати їх розбудовувати та інвестувати в українську економіку, але якщо не зможемо їм виплачувати кошти, на які вони очікують, ми, м'яко кажучи, будемо не дуже серйозно виглядати в їх очах.

Ми прийняли закон про «інвестиційних нянь». На сьогодні сума «інвестиційних нянь» сягає понад 150 мільйонів доларів, які мають бути направлені інвесторам, але Міністерство економічного розвитку не знає…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 157. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 84$.

Рішення не прийнято.

Поправка 212. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Я продовжу попередню тезу. Міністерство з економічного розвитку на сьогодні не знає, де саме брати кошти, щоб спрямувати їх відповідно до закону про «інвестиційних нянь». Єдине, чого чекають інвестори від України, — сталості і надійності тих обіцянок, які їм надає Україна.

На сьогодні в Україну залучено дуже багато інвестицій у сфері зеленої енергетики. Саме ці зобов'язання не виконуються державою Україна. Тому, якщо й надалі продовжуватимемо давати обіцянки і не закривати їх реальними діями, ми знову виглядатимемо, м'яко кажучи, несерйозно в очах інвесторів.

Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 212. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 85$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 230. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Питання до голови комітету. Навіщо створювати новий дорадчо-консультативний орган, враховуючи, що на сьогодні в Україні продовжує функціонувати профільне Міністерство з питань економічного розвитку, що в Україні є *Ukraine Invest*, яка має безпосередньо займатися саме цими питаннями? Навіщо створюємо ще один орган, який займатиметься тими самими речами, якими займаються вже створені та існуючі органи?

Дмитре Андрійовичу, якщо ви дасте відповідь на це запитання, я особисто буду вам дуже вдячний. Це одне із дуже простих і об'єктивних запитань, на яке в мене особисто немає відповіді. Наперед дуже вдячний вам за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 230. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 86.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Шановні колеги, ми розглянули всі поправки, на врахуванні яких наполягали автори. Наразі ϵ наполягання на підтвердженні трьох поправок. На двох наполяга ϵ Ніна Петрівна і ще на одній — Мамка. Після цього голосу ϵ мо за законопроект.

Запросіть народних депутатів до залу.

Поправка 250. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність») Звертаюся до НАЗК, НАБУ стосовно авторів поправок 250 і 251 Кисилевського, Наталухи

і Марчука. Прошу вважати це звернення моїм депутатським запитом. Норми цих поправок, очевидно, містять корупційні ознаки. Зокрема йдеться про норму, якої не було в першому читанні, а саме про 2 мільярди гривень, про що сьогодні в залі казали багато колег.

Шановні колеги, пропонується, починаючи з 2022 року, щороку протягом чотирьох років виділяти по 2 мільярди гривень на утримання, тобто на компенсацію витрат на облаштування індустріальних парків, але не лише нових, а й старих. Подумайте, хто ε лобістом цієї норми і кому допомагають у даному випадку вказані автори. Точно не розвитку бізнесу.

Прошу цієї поправки не підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

Запросіть народних депутатів до залу.

НАТАЛУХА Д.А. Шановна Ніно Петрівно! Усе дуже просто. Поправка 250 була запропонована в редакції комітету і комітетом проголосована та включена до таблиці законопроекту. Рішення про виділення цих коштів було узгоджено з усіма профільними міністерствами.

Більше того, ці 2 мільярди гривень, про які сьогодні дуже багато казали і посилалися на них, виділятимуться не з цього бюджету. Це гроші, які держава виділятиме на розвиток мережі індустріальних парків.

Стосовно старих індустріальних парків. Відповідно до норм даного законопроекту вони змушені будуть перереєструватися згідно з умовами і вимогами цього проекту закону. Тому, чесно кажучи, не бачу ніякої корупції і зради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати?

Поправку 250 комітет врахував і просить підтримати її врахування. Правильно я розумію?

Отже, ставлю на підтвердження поправку 250. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 275.

Рішення прийнято.

Поправка 251. Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, в продовження поправки 250. Щойно ви почули, що нічого страшного немає, якщо з нашого «скудного» бюджету від пенсіонерів украсти 2 мільярди гривень. Цієї програми не було.

Шановні колеги, ще раз послухайте, індустріальні парки — це про стимули, які надає держава для того, щоб було вигідно працювати суб'єктам господарювання на цих територіях. Це не про роздачу грошей із бюджету. У жодній країні не роздаються гроші з бюджету тим, хто облаштував парки. Це комерційні парки, які належать приватним особам, що заробляють гроші.

Скажіть, будь ласка, як ви можете без погодження Міністерства фінансів і висновку антикорупційного комітету приймати норми щодо створення ще одного міністерства? Є відділи, департаменти в Міністерстві економіки, які в змозі займатися цим питанням. Ми вже створили одне міністерство для організації...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправку 251 комітет врахував і просить підтримати її врахування.

Ставлю на підтвердження поправку 251. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 275.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Покажіть по фракціях.

Поправка 97. Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя». Шановні народні депутати! Шановний український народе! Усе розпочинається з назви. Зверніть увагу, — інвестиційні парки. Згідно з цим законопроектом першим інвестором буде Кабінет Міністрів України. Кабінет Міністрів виділяє кошти? На які програми, на які площадки? Я вибачаюся, а хто буде утримувачем цих площадок? Це, що аналог корпорацій, яких не існує в законопроекті? «Смотрящий» є, корпорації є не на папері, а на понятійних умовах.

Прошу поставити на підтвердження поправку, яка стосується уповноваженого державного органу. Я так і не розібрався хто фінансуватиме: Кабінет Міністрів, як каже доповідач, чи уповноважений державний орган. Можна створити ще один орган, який розподілятиме кошти. А, хто ж туди входить? Кабмін визначиться через два роки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорію Миколайовичу, ви, мабуть, законопроектом помилилися. Кажете про інвестиційні парки, а розглядаємо про індустріальні.

Готові голосувати?

Ставлю на підтвердження поправку 97. Комітет її врахував (*Шум у залі*). Я бачу, що і ви погоджуєтеся. Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 279.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про індустріальні парки», спрямованих на залучення інвестицій в промисловий сектор економіки шляхом запровадження

стимулів в індустріальних парках» (№ 4416-1) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 290.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий. Дякую.

Наступне питання порядку денного — проект Закону «Про формування та розміщення державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців з вищою, фаховою передвищою освітою, наукових, науково-педагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, на післядипломну освіту» (№ 5467).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 267.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра економіки Глущенко Світлана Володимирівна.

ГЛУЩЕНКО С.В., заступник міністра економіки України. Шановний Голово! Шановні народні депутати України! Проект закону, який я маю вам представити, розроблений з метою визначення особливостей відносин, що виникають у зв'язку з формуванням і розміщенням державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної), післядипломної освіти, аспірантів, асистентів-стажистів, ад'юнктів та докторантів.

Законопроектом пропонується:

встановити порядок формування державного замовлення та порядок формування регіонального замовлення на підготовку відповідних фахівців та робітничих кадрів у професійно-технічних закладах освіти;

визначити механізми спрямування бюджетних коштів для закладів вищої освіти приватної форми власності на оплату послуг з підготовки здобувачів освіти з Державного бюджету України;

запровадити автоматизоване адресне розміщення місць державного (регіонального) замовлення (через Єдину державну електронну базу з питань освіти) між закладами освіти шляхом надання вступникам рекомендацій до зарахування у певний заклад освіти;

встановити визначення «середня вартість підготовки одного здобувача освіти»;

виключити термін «орієнтовна середня вартість», оскільки орієнтовна середня вартість не застосовується під час формування фінансових та кількісних

показників державного бюджету, посилання на неї не міститься в нормативноправових актах, на підставі яких формується державний бюджет.

Реалізація законопроєкту, у разі його прийняття в першому читанні та після доопрацювання до другого читання, підвищить ефективність розподілу безоплатних місць здобуття вищої освіти та інших видів освіти між рівнями та спеціальностями вищої, фахової передвищої та професійної, професійно-технічної освіти. Прошу підтримати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається співдоповідачу, голові підкомітету Комітету з питань освіти, науки та інновацій Ользі Володимирівні Коваль.

Будь ласка, Ольго Володимирівно.

КОВАЛЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Питання напрацювання нових підходів до формулювання державного та регіонального замовлення є дуже актуальним для нинішнього ринку праці та сфери освіти. Ті підходи, які закладені в діючому законі, є дуже застарілими. Економіка трансформується. Ринок праці дуже динамічний. Нам потрібні актуальні підходи для формулювання державного та регіонального замовлення.

Комітет освіти, науки та інновацій на своєму засіданні 30 червня 2021 року розглянув проект Закону «Про формування та розміщення державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців з вищою, фаховою передвищою освітою, наукових, науково-педагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, на післядипломну освіту» (№ 5467) від 5 травня 2021 року та вирішив рекомендувати Верховній Раді України проект Закону «Про формування та розміщення державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців з вищою, фаховою передвищою освітою, наукових, науково-педагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, на післядипломну освіту» (№ 5467), внесений Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу, доручивши комітету доопрацювати його спільно з Міністерством економіки. Прошу підтримати за основу в першому читанні.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ϵ необхідність в обговоренні цього законопроекту? ϵ . Прошу записатися на виступи: два — за, два — проти.

Слово надається народному депутату України Бабаку Сергію Віталійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

БАБАК С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Юлії Гришиній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна Гришина. Будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую. Колеги, сьогодні справді важливий день у парламенті, оскільки на першому пленарному засіданні нової, шостої, сесії ми розглядаємо законопроекти, важливі для країни, освіти і науки. І це чудово.

Стосовно даного законопроекту. Дійсно, система державного замовлення в нашій країні вже є давно застарілою і не відповідає ні потребам економіки, ні потребам ринку праці, тому потребує кардинальних змін, що ми зараз і робимо. Законопроект № 5467 дуже необхідний сьогоднішній системі української освіти. Нарешті ми зможемо за чіткими і прозорими правилами замовляти послуги з підготовки фахівців для держави в приватних закладах освіти. Ми отримаємо порядок формування регіонального замовлення, що є дуже важливим в часи глобального переміщення фахівців як за кордон, так і між регіонами. Як голова Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань перевірки та оцінки стану акціонерного товариства «Укрзалізниця» я як ніхто розумію, наскільки великим є запит на потреби з певних спеціалістів у регіонах.

Також нарешті буде забезпечено автоматичне розміщення державного і регіонального замовлень за допомогою Єдиної державної електронної бази з питань освіти. Це означає, що ми втілимо реальний принцип «гроші ходять за студентом» на нові категорії вступників. Тобто студенти, які отримали найвищу кількість балів за результатами ЗНО, обравши відповідний заклад освіти, зможуть навчатися за державні кошти.

Колеги, законопроект ε дуже актуальним, дуже очікуваним. Прошу підтримати своїми голосами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Полякову Антону Едуардовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ірині Констанкевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Мирославівна Констанкевич. Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Товариство, я погоджуюся з усіма колегами, що даний законопроект у своїй ідеї, безперечно, потрібен. Нам потрібно трансформувати вітчизняну освіту під потреби ринку. І регіональне, і державне замовлення — це саме ті шляхи, якими можемо цей процес інтенсифікувати.

Але зверніть увагу на те, що саме пропонується даним законопроектом. Пропонується норма, щоб державні кошти виділялися на приватні заклади освіти. Отже, маємо ситуацію, що на державні університети у нас коштів бракує, особливо якщо говорити про університети, що знаходяться в регіонах, і там стоїть питання про їх оптимізацію, об'єднання та інші процеси, натомість для столичних приватних закладів освіти заводитимуться державні кошти. Постає питання: де ж тоді справедливість? Чи всі розуміють, що з державного бюджету ми будемо підтримувати приватну освіту, — це риторичне питання, мисліть самі. Це перше.

І друге. Про яке регіональне замовлення йдеться в даному законопроекті, коли повністю вилучаються повноваження регіональних рад щодо формування регіонального замовлення? Тобто жодна наглядова рада, яка ϵ в області при обласній державній адміністрації чи обласній раді, вже не впливатиме на формування цих кількісних параметрів.

Тому я хочу сказати, що цей законопроект належить до одних із найгірших зразків законотворчої діяльності. Давайте, якщо ми щось хочемо, маємо ідею, то готувати і обговорювати її у фаховому середовищі. З огляду на те, що цей законопроект потрібний, ми його підтримаємо в першому читанні, але за умови, що профільний комітет є компетентним і зможе переписати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Загородньому Юрію Івановичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя») Дякую. Прошу передати слово Нестору Івановичу Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Ініціатива нібито непогана, але, на жаль, там ϵ корумпована складова. І в мене виникає логічне запитання: чи буде в держзамовленні запит на журналістів? Якщо так, то де вони працюватимуть? У нас зі свободою слова нібито все гаразд.

А Майкл Абрамовіц, президент організації *Freedom House*, вже написав Президенту Сполучених Штатів Америки щодо захисту прав журналістів і свободи слова в Україні, представниця ОБСЄ з питань свободи ЗМІ пані Рібейро вже вдруге, після закриття трьох каналів і «Першого Незалежного», звертає увагу на закриття новинного сайту «Страна.ua» і спроби закриття телеканалу «НАШ».

Але в мене виникає ще одне цікаве питання. Чому ми тут не говоримо про провальні результати, принаймні, візиту пані Меркель до України і невідомі й досі реальні наслідки зустрічі Зеленського і Байдена? Де той шлях до миру, про який говорили? Поки я бачу інше. Новопризначений головнокомандувач ЗСУ, якщо не помиляюся, генерал Залужний, в інтерв'ю з пані Яніною Соколовою так хотів їй сподобатися, що пообіцяв танком проїхатися по Червоній площі, по Арбату, але обережно, щоб там нічого не пошкодити. Не треба мірятися довжиною танків, треба бути відповідальним.

З Хомчаком і Знаєвим у мене були абсолютно різні погляди на те, як треба діяти в сьогоднішніх умовах. Але те, що вони берегли життя солдата — це факт. Сьогодні, на жаль, ми бачимо, що з новим призначенням начальника штабу і командувача ООС кількість загиблих збільшується. А ми маємо дбати про життя кожного солдата і про мир, що ви, до речі, й обіцяли (Оплески).

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сухов Олександр Сергійович.

Білозір Лариса Миколаївна.

3 мотивів хтось виступатиме? Добре.

Увімкніть мікрофон Білозір.

БІЛОЗІР Л.М. Шановні колеги! Шановний пане Голово! Шановні українці! Депутатська група «Довіра» підтримуватиме цей законопроект за основу. Але до другого читання його дійсно треба серйозно доопрацювати. Ми підготуємо свої пропозиції, бо дуже багато зауважень щодо включення місцевих, обласних рад, регіональних влад. Є певні питання, і щоб не було лобізму, треба мабуть виключити приватні заклади, бо й державні сьогодні мають величезні фінансові проблеми.

Ми переконані, що формування державного замовлення повинно передбачати не лише механізм складання середньострокового прогнозу, а й визначення критеріїв формування, і це принципова для нашої групи позиція. Тому що не один рік доводиться чути, що формування показників державного замовлення відбувається за принципом стелі, тобто показники беруться зі стелі. Цю практику потрібно завершувати.

Я розумію, що дуже складно прогнозувати кількість фахівців на п'ять років, але цю роботу треба колись починати. Крім того, ми повинні розуміти,

якщо будемо постійно збільшувати замовлення на природничі, технічні спеціальності, це не розв'язує проблеми. Тому що вступники, які мають посередні бали, йдуть на легші, як вони вважають, спеціальності, педагогічні. А який відсоток із них стає вчителем і працюватиме і через 5-10 десять років — це вже велике питання. Нещодавно ми зробили запити до МОН стосовно статистичної інформації про вакансії вчителів по окремим закладам, про заяви на вступ у розрізі окремих закладів, про показники розподілу державного замовлення на 10 років, побачили, що цього ніколи не робилося. Ми повинні детально розібратися, що у нас відбувається з державними замовленнями, тому що поки в нас лише один безлад (Оплески).

Законопроект підтримуємо за основу з подальшим доопрацюванням. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги! Безперечно, дуже добре, що ми розпочинаємо роботу нової сесії парламенту з освітніх ініціатив. Але дуже шкода, що переважна більшість тих ініціатив, які ми розглядаємо мають точковий, технічний характер. Я погоджуюся з тим, про що говорила пані Юлія Гришина, що чинний закон про державне замовлення давно морально застарілий. Саме тому два роки тому я разом з колегами з «Голосу» подавала законопроект, щоб повністю замінити чинне законодавство і запровадити сучасне державне фінансування вищої освіти.

Я наполягаю на тому, що зміни в освіті мають бути докорінними та системними. Хочу наголосити, що 30 відсотків випускників українських шкіл на сьогодні не знають математики. Майже 100 тисяч українських молодих людей навчається за кордоном, вони тікають з українських університетів, тому що їм не подобається «совок», не подобається імітація навчання, не подобаються ректори-плагіатори в керівництві університетів. Мені хотілося б, щоб ми саме ці проблеми розв'язували системно, а не точково. А законопроект ми підтримуватимемо, сподіваємося, доопрацюємо його до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Звичайно, треба підтримувати освіту, бо це майбутнє нашої держави. Але, на жаль, ми чуємо лише декларації, а викладачів, особливо в регіональних вузах, переводять фактично на півставки, тому що зменшується фінансування, у школах вчителі не дочекалися не те, що 4 тисячі доларів зарплати, а навіть фінансування за програмою «Нова

українська школа». Дуже запізно прийшли гроші, більшість із цих шкіл навіть не встигли нічого зробити. То ж доводиться робити все самим.

Друзі, долучайтеся усі. Ми, наприклад, відкрили по всій країні 19 Гончаренко центрів, де як дитина, так і дорослий можуть безкоштовно вивчати англійську, українську, інші мови, історію, набувати нові знання. До речі, завтра, у Міжнародний день грамотності, будемо проводити онлайн-диктант, у тому числі в усіх 19 Гончаренко центрах. Будь ласка, долучайтеся. Вовочка, треба долучатися, бо треба вчити мову!

Усього найкращого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович. Після цього переходимо до голосування.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Рівненщина. Шановні колеги! Дискусія з даного питання, щоб освіжити чинний закон про розміщення державного або регіонального замовлення, виникла у представників Комітету з питань освіти, науки та інновацій не просто так. Закон потрібно освіжити, він дійсно застарілий. Проте фракція «Батьківщина» зараз не голосуватиме за прийняття в першому читанні цього законопроекту з огляду на те, що у його змісті є ряд дисонансів, які ми не можемо підтримати, у законодавчій техніці положення нового законопроекту не узгоджується із Законом «Про вищу освіту». Це перше.

І друге. Покладання функцій фінансування освіти на регіональні влади на сьогодні виглядає дуже незрозуміло. Тому що навіть загальноосвітні заклади, зважаючи на фінансування, не можуть платити заробітні плати вчителям.

Тому фракція «Батьківщина» проголосує в другому читанні, якщо ці речі будуть виправлені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про формування та розміщення державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців з вищою, фаховою передвищою освітою, наукових, науковопедагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, на післядипломну освіту» (№ 5467) за основу

Готові	голосувати?	Прошу	підтримати	та прого	олосувати.
«3a» –	256.				

Рішення прийнято.

Шановні колеги, представники декількох фракцій звернулися з проханням щодо прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» щодо організації пасажирських перевезень» (№ 4376-1). Кажуть, що ніхто не наполягає на поправках. Можемо ставити на голосування? Немає заперечень?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу... Це друге читання, як це за основу?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» щодо організації пасажирських перевезень» (№ 4376-1) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 313.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти та науки» (№ 5641).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 256.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Верещук Ірина Андріївна.

ВЕРЕЩУК І.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти та науки» (№ 5641).

Метою законопроекту є вдосконалення освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах. Законопроект розроблений на виконання статті 15 Закону України «Про національну безпеку України», відповідає Програмі діяльності Кабінету Міністрів України та цілям, визначеним Стратегічним оборонним бюлетенем України. З метою реалізації вимог положень статті 15 Закону України «Про національну безпеку України» щодо визначення засад військової кадрової політики та підготовки кадрів для виконання заходів оборонного планування встановлюється, що рівні військової освіти — оперативнотактичний та оперативно-стратегічний — після набрання чинності цим законом

прирівнюватимуться до рівнів військової освіти — оперативний та стратегічний відповідно, будуть ідентичні рівням військової освіти держав-членів НАТО.

Загалом прийняття зазначеного законопроекту дозволить забезпечити централізовану підготовку особового складу сил оборони оперативного та стратегічного рівнів та сформувати ефективну систему професійної військової освіти, яка буде інтегрована в державну систему освіти, мотивуватиме курсантів до вступу в магістратуру вищих військових навчальних закладів, допоможе зберегти висококваліфікований науково-педагогічний та науковий склад.

Реалізація акта не потребує додаткових витрат з державного бюджету. Прошу всіх підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань освіти, науки та інновацій Гришина Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Добрий день, колеги! Законом України «Про освіту» передбачається військова освіта як спеціалізована і встановлюються певні особливості її правового регулювання. Даним законопроектом встановлюється, що ці особливості повинні бути деталізовані в спеціальних законах. Зокрема пропонується внести зміни до спеціальних законів щодо уточнення змісту військової освіти, повноважень органів управління, реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу, оприлюднення інформації щодо військової освіти і науки, як того вимагає Закон «Про освіту».

Яких цілей ми досягаємо, приймаючи цей законопроект. Його норми сприятимуть удосконаленню освітнього процесу та реалізації стратегічного курсу України на шляху до НАТО. Ми підвищимо ефективність підготовки кадрів для потреб нашої армії, що є дуже важливим для країни на восьмому році війни, зокрема, завдяки комплектуванню закладів освіти керівництвом та викладачами, які є військовослужбовцями з досвідом проходження військової служби та з досвідом участі в бойових діях. Також буде визначено чіткий перелік спеціалізацій та змісту освітніх програм підготовки військових фахівців відповідно до потреб Збройних Сил України.

Наразі законопроект не повністю узгоджений з іншими законами. Тому пропонується прийняти його в першому читанні за основу і виправити всі недоліки до другого читання.

Комітет з питань освіти, науки та інновацій згідно з пунктом 1 частини першої статті 114 Регламенту ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду прийняти в першому читанні за основу проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два - за, два - проти.

Сухов Олександр Сергійович. Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Сьогодні під час розгляду цієї законодавчої ініціативи, а саме проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти і науки», хочеться сказати, що в час, коли країна воює, в час агресії на сході нам, однозначно, потрібно змінювати законодавство у сфері освіти наших захисників, наших військовослужбовців. Прийняття цього законопроекту допоможе забезпечити ефективну систему професійної військової освіти в Україні. Тобто, якщо сьогодні ми приймемо даний законопроект у першому читанні, доопрацюємо, узгодимо його з іншими законами України до другого читання і приймемо в цілому, то це дасть можливість збільшити і підвищити підготовку військових кадрів для нашого українського війська, відповідно дасть можливість підняти ще на щабель, на рівень вище, нашу українську армію.

Тому закликаю вас, колеги, сьогодні проголосувати за прийняття даного законопроекту в першому читанні. Депутатська група «Довіра» голосує «за». Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бабак Сергій Віталійович.

БАБАК С.В. Ще раз добрий день, шановні колеги! Це справді потрібний законопроект, який, власне, написаний з метою реалізації вимог положень Закону «Про національну безпеку України». Це стосується як військової освіти, так і військової науки.

Комітет розглядав цей законопроект і одноголосно його підтримав. Усі стейкхолдери і всі міністерства його в цілому підтримують з невеликими технічними зауваженнями. Тому комітет просить його підтримати в першому читанні, а до другого читання він буде якісно доопрацьований.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лопушанський.

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 125, Львівська область, самовисуванець). Прошу передати слово Михайлу Забродському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Забродський Михайло Віталійович.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Зазначений законопроект є прогресивним

і, беззаперечно, є кроком вперед у вдосконаленні, в тому числі воєнної системи освіти, воєнної науки. Вперше в цьому законопроекті введені особливі повноваження для органів державної влади, в підпорядкуванні яких знаходяться заклади освіти та наукові заклади. Саме ці повноваження полягають у вдосконаленні і наданні цим органам функції управління зазначеними закладами, що є проблемним питанням вже багато років, встановлення відповідних вимог, у тому числі кваліфікаційних, а найголовніше, визначення чисельності викладацького складу в залежності від перемінного складу цих закладів.

Крім того, встановлені відповідні рівні освіти. Зокрема в Закон «Про освіту» вперше введено поняття «професійна військова освіта», що напряму пов'язано з вирішенням питань кадрового забезпечення наших Збройних Сил. У Закон «Про наукову і науково-технічну діяльність» введено ряд положень, спрямованих на підвищення ефективності наукової і науково-технічної діяльності, де ставка покладається саме на особливі вимоги до наукових кадрів, які рухатимуть нашу військову науку вперед.

Але повертаючись до питань пріоритетності і користуючись присутністю в цьому залі заступника міністра оборони, хочу запитати таке. Які саме досягнення має зробити військова наука, щоб, наприклад, ліквідувати заборгованість перед нашими Збройними Силами у розмірі 1 мільярд гривень за основними і додатковими видами грошового забезпечення, яка виникла влітку, а зараз вже зросла до 1,5 мільярда? Як сполучається з високими матеріями військової освіти сміхотворне заохочення учасників параду у розмірі 372 гривні при заявленому загальному бюджеті на святкування Дня незалежності у розмірі понад 5 мільярдів гривень? Що потрібно зробити зі згортанням програм забезпечення, коли на календарі вересень, а в нас є неосвоєними 10 мільярдів, виділених на закупівлю озброєння і військової техніки?

Наведення ладу у військовій освіті і науці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 146, Полтавська область, самовисуванець). Прошу передати слово Дмитру Лубінцю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець Дмитро Валерійович.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні народні депутати, громадяни України! Депутатська група «Партія

«За майбутнє» підтримуватиме даний законопроект. Але звертаю увагу авторів даного законопроекту на велику кількість неточностей саме юридичних термінів, на що звертає увагу і Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України. Зачитаю декілька.

У законопроекті ви пропонуєте надати визначення терміну «професійна військова освіта», притому, що в Законі «Про освіту» є інший юридичний термін «військова освіта».

Наступне. Ви використовуєте термін «заклад спеціалізованої вищої освіти», але в профільному Законі «Про вищу освіту» такого юридичного терміну взагалі немає.

Наступне. Ви використовуєте термін «навчальний заклад», а в чинному законодавстві, в усіх законах, прийнятий юридичний термін «заклад освіти».

Наступне. У даній редакції законопроекту ви пропонуєте встановити заборону здійснювати трудову діяльність у позанавчальний час, притому, що трудову діяльність ви ніяк не розшифровуєте, хоча абсолютно логічно, що Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» їм надається право в позанавчальний час на науково-технічну та художню творчість.

Вважаю, ці неточності можна виправити до другого читання. Депутатська група «Партія «За майбутнє» розуміє, наскільки важлива саме військова освіта, тому голосуватимемо «за». Просимо колег підтримати і готувати поправки, щоб ці неточності виправити.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз Костенко з мотивів, потім Наливайченко, і після цього перейдемо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Костенко Роман Васильович.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Те, що військова освіта потребує реформ, це було ясно давно і потрібно було це починати. Фракція «Голос» підтримуватиме цей законопроект, зокрема для того, щоб розпочати робити якісь зміни. Я пам'ятаю, як сам навчався у військовому інституті ще в 2005 році. Ми вчилися воювати проти країн НАТО. Це потрібно міняти.

Зараз, користуючись нагодою, хотів би сказати, що сьогодні в Україні свято, свято в тих людей, про яких мало говорять, і це, можливо, правильно. Але ці люди стоять на першій лінії боротьби з агресором, на першій лінії захисту від російської окупації.

Сьогодні День воєнної розвідки України. Я хочу привітати наших воєнних розвідників (Оплески), тих, хто служив, служить, і тих, хто захищає національні інтереси нашої країни (Оплески). Слава воєнній розвідці України!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Наливайченко Валентин Олександрович.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Час, досвід, відбиття російської агресії маємо використати в нашій українській військовій освіті. Справедливо зробити так, щоб кожен, хто захищав на передовій, від добровольця і волонтера до фахових наших військових у Збройних Силах, отримали можливість викладати у вищих та інших військових навчальних закладах для наших захисників, наших оборонців. Час зробити, щоб у кожному із 12 вищих навчальних закладів, на кожній із 31 військової кафедри такі фахівці отримали можливість викладати, підвищувати нашу обороноздатність. Дуже важливо зробити так, як є в країнах — членах НАТО. Тактична, оперативна і стратегічна військова освіта — це те, про що дбає держава і парламент. Фракція «Батьківщина» за такий підхід і за цей законопроект.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти та науки» (№ 5641).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«3a» − 331.

Рішення прийнято.

Скоротити строки? Комітет каже, що не треба. Добре.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків» (№ 4236).

Цимбалюк наполягає на поправках.

Запрошую на трибуну голову підкомітету Комітету з питань освіти, науки та інновацій Колюха Валерія Вікторовича.

На яких поправках наполягаєте? Цимбалюк, скажіть, будь ласка, номер поправки.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Поправка 9.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 9?

ЦИМБАЛЮК М.М. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте Цимбалюку час спочатку.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати! Шановний головуючий! Насправді дуже потрібний законопроєкт, і ми погоджуємося з метою щодо підвищення ефективності здійснення науковими парками саме інноваційної діяльності та підвищення результатів наукових досліджень. На сьогодні в системі Міністерства освіти вже діють понад 15 таких наукових парків. Але вони не є ефективним інструментом. Причин є декілька. Це і складний довготривалий процес створення наукових парків, і нечітко визначений їх правовий статус тощо.

До другого читання ми подали поправки, з тим щоб все-таки удосконалити норми щодо підвищення власної інфраструктури таких парків, усунути складності з орендою приміщень тощо. Але, на жаль, наші поправки не врахували, і фракція «Батьківщина» не голосуватиме за цей законопроект у другому читанні та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 9 народного депутата Цимбалюка. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 67.

Рішення не прийнято.

Вельможний, яка поправка? Скільки? Дві поправки?

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). У мене шість поправок, і я наполягаю на голосуванні кожної.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кажіть номери поправок.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Поправки 2, 6, 14, 27, 24, 34, 36, 48.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2. Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Шановні колеги! Ми, звичайно, підтримуємо наших науковців. Є чинний закон, який накладає забагато невиправданих обмежень на діяльність наукових парків, а цим законопроектом ми частково їх усуваємо. Тому підтримуватимемо його. Але науковцям потрібні податкові та митні стимули. І ми повинні зробити все, щоб підтримати науковців.

Хочу сказати колегам, що розмір державної стипендії для видатних діячів освіти і науки становить 1,5 прожиткових мінімума для осіб, які втратили працездатність, — 2781 гривня. Він встановлений ще в 2011 році і на сьогодні абсолютно не відповідає значенню державної стипендії, є насмішкою над вченими та освітянами.

Щодо поправки 2. Нею пропонується розширити визначення поняття «інноваційний проект». Прошу поставити її на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2 Вельможного. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 65.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Поправка 6. Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Шановні колеги! Ми як законотворці повинні зваженіше та ґрунтовніше підходити до законодавчої діяльності, і певні речі, які ми включаємо в законопроекти повинні відповідати вимогам законодавства. Тому пропоную коректніше сформулювати речення щодо виділення коштів з державного бюджету. Прошу поставити на голосування поправку 6.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 6. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 67.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Поправка 14. Шахов. Вибачте, Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Співавтором даної поправки ϵ народний депутат Шахов. Прошу надати йому слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Я вже звертав вашу увагу на освітян, освіту, дітей. Як казали великі, якщо не фінансувати школи, доведеться будувати тюрми. Наразі на Донбасі склалася вкрай складна ситуація. Кабмін популістським шляхом прийняв рішення про надання безкоштовного харчування дітям війни. І це правильне рішення. Але

чому сьогодні розділяють за мовами, за харчуванням дітей: комусь даємо, комусь ні? У моєму дитинстві в школах харчування було безкоштовне.

Тому ми наполягаємо на безкоштовному харчуванні дітей в усіх школах. Зверніть, будь ласка, увагу, хто компенсуватиме сьогодні місцевим громадам на Донбасі витрати на харчування дітей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 14. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 27. Шахов чи Вельможний? Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Безумовно, ми підтримуємо освіту, безумовно, треба сьогодні, як казали великі, вчитися, вчитися і ще раз вчитися. Але скажіть, будь ласка, де вчитися? Українські дівчата бояться народжувати, молодь, за статистикою, вже хоче дременути за кордон.

Сьогодні закриваються школи в селах, селищах, районах, ОТГ і містах обласного значення. Я наголошував сьогодні на закритті трьох шкіл у місті Рубіжному. Приїжджала комісія з Міністерства освіти, яка точно сказала, що треба закрити ще три школи, але не вголос, щоб їх там батьки не побили, і дременула з Рубіжного.

Тому пропоную сьогодні зібрати тимчасову слідчу комісію щодо закриття тих шкіл, провести розслідування на предмет того, чи правильно їх закрили, чи може все-таки треба вчити наших дітей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 27. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 64$.

Рішення не прийнято.

Остання поправка 87 народних депутатів Вельможного, Шахова. Хто доповідає? Шахов. Будь ласка.

Прошу запросити народних депутатів до залу. Після цього перейдемо до голосування.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Хочу запросити колег до Біловодської ОТГ, села Євсуг, подивитися як будується школа за гроші ЮНІСЕФ (68 мільйонів гривень). Підлога дерев'яна, ніякої пожежної безпеки, 50 дітей, які там навчаються, не зможуть дістатися до школи, тому що немає автобусів, які звозитимуть дітей з ОТГ.

Подивіться, як грабує сьогодні керівник обласної військово-цивільної адміністрації в Луганській області! Як не в себе. Невже він забере ці гроші собі в труну, пришиє там кишені? Скажіть, будь ласка, допоки грабуватиметься сьогодні Донбас? Уже десятий губернатор міняється, а нічого не змінюється на краще: інфраструктура не будується, грабують все на своєму шляху.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 87. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 63.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків» (№ 4236) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 321.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності» (№ 5498).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 264.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Грищук Роман Павлович.

ГРИЩУК Р.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Від комітету щиро дякую за підтримку попереднього законопроекту про наукові парки. Дійсно, наука в Україні катастрофічно недофінансована. Неповні робочі тижні, відпустки за власний рахунок, відтік кваліфікованих кадрів, а найгірше — молодих вчених, за кордон, застаріла матеріально-технічна база. Це ті реалії, з якими стикається наша українська наука.

Згідно з Законом «Про наукову і науково-технічну діяльність» з державного бюджету на підтримку науки має виділятися 1,7 відсотка внутрішньовалового продукту. За фактом роками ця цифра наближається до 0,17 відсотка, тобто в десять разів менша ніж потрібно відповідно до закону, і в десятки разів

менша ніж в країнах Європейського Союзу, де на науку і науково-технічну діяльність виділяється понад 3 відсотки внутрішньо-валового продукту.

Мета законопроекту, який я представляю, поданого депутатами Комітету освіти, науки та інновацій, — стимулювання розвитку наукової і науково-технічної діяльності через зменшення податкового навантаження на наукові установи. Якщо коротко, це скасування ПДВ та ввізного мита на наукове обладнання, яке закуповують наші наукові установи. За підрахунками Міністерства фінансів це приблизно 300 мільйонів гривень, які ми зможемо залишити нашим науковцям.

Отже, найменше, що зараз може зробити Верховна Рада, – це підтримати зміни до Податкового кодексу та Митного кодексу (це наступний законопроект). Давайте підтримаємо наших науковців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується член Комітету з питань фінансової, податкової та митної політики Кінзбурська Вікторія Олександрівна.

КІНЗБУРСЬКА В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 171 Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановна президіє, шановні колеги! Комітет Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 8 липня 2021 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки науково-технічної діяльності», поданий народними депутатами України Бабаком та іншими.

Законопроектом пропонується звільнити від оподаткування податком на додану вартість операції із ввезення на митну територію України державними науковими установами та державними закладами вищої освіти наукових приладів, обладнання, науково-дослідних суден, запасних частин і витратних матеріалів до них, реактивів, зразків (крім підакцизних товарів) для забезпечення власної наукової та науково-технічної діяльності.

Також пропонується передбачити фінансову та іншу відповідальність, встановлену Податковим кодексом України, в разі нецільового використання товарів, визначених пунктом 21 частини першої статті 282 Митного кодексу України.

Доповнення, зазначене пунктом 21 частини першої статті 282 Митного кодексу України, пропонується в проекті Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності», який ми будемо розглядати наступним.

Отже, з огляду на вищезазначене та керуючись положеннями статті 108 Регламенту Верховної Ради України, комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності» (№ 5498), внесений народними депутатами України Бабаком та іншими народними депутатами, включити

до порядку денного сесії Верховної Ради дев'ятого скликання та за наслідками розгляду в першому читанні відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради прийняти за основу з дорученням комітету підготувати його до другого читання з урахуванням пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи.

Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Шановні колеги, я продовжую засідання на 15 хвилин або до завершення розгляду питання (Шум у залі). Лише це питання (Шум у залі). Наступне без обговорення? З обговоренням? Тоді ні.

Юрчишин Ярослав Романович.

Піпа Наталія Романівна.

ППА Н.Р. Добрий день. Виборчий округ № 115, Львів. Прийняття цього законопроекту дуже давно чекають наші науковці. Це те, що мало бути давно зроблено в нашій державі. Адже ми справді маємо великий науковий потенціал, який не реалізовуємо в розробки, які потім використовуються на практиці і піднімають нашу економіку.

Звернень щодо цього питання було дуже багато. Я ϵ співавтором цього законопроекту. Ми будемо його підтримувати, і дуже віримо, що цей законопроект і наступний щодо змін до Митного кодексу дадуть результат, на який справді заслуговує Україна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Надійшла інсайдерська інформація про те, що Кабінет Міністрів все-таки хоче ввести локдаун по всій країні, в усіх школах. Скажіть, будь ласка, навіщо? Щоб на опалювальний сезон не піти і гроші зекономити? Щоб діти сиділи вдома і, як кажуть, морочили голови собі і людям?

Скажіть, будь ласка, хто відповідатиме за те, що сьогодні немає належної освіти у дітей? Хто відповідатиме за те, що сьогодні дітвора бігає по вулицях, а не вчить уроки? Щойно відсвяткували 1 вересня, і вже закриваємо школи. Що будемо далі робити? Я вже казав, будемо тюрми будувати?

Україна — величезна держава. Що, не можемо зробити свою вакцину? Не можемо вакцинувати своїх дітей? Не можемо залучити нормальні інвестиції в нашу державу, тому що там, у тій ложі, немає мізків у міністрів? Може, треба вже взяти мітлу і вимести їх звідти, щоб почали думати? Щоб не закривали школи, а будували, не закривали пологові будинки, а відкривали, обладнували,

щоб давали можливість розвиватися державі, щоб виплачували зарплати шахтарям і вони могли зібрати дітей до школи, купити їм одяг, портфель, підручники, ручки. Тому що зараз ви робите все, щоб батьки не змогли цього зробити.

Схаменіться, будь ласка. Зверніть увагу на українських дітей, на українську освіту, на українську науку, повертайте наших вчених, які зроблять для нас усе. Дайте нормальну заробітну плату вчителям, науковцям...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лопушанський Андрій Ярославович. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Шановні українці! Беззаперечно, наукова і науково-технічна діяльність потребують уваги нашої держави, бо наукові розробки ϵ основою і технологічного прогресу, якого потребу ϵ наша країна, в тому числі економіка, й інших сфер життя.

За опитуванням молодих учених, що змушує їх думати про можливу еміграцію, вони виділили три критерії: низька заробітна плата та поганий фінансово-економічний стан науки, несприятливі умови праці, труднощі професійної реалізації.

Отже, ці проекти законів потрібні. Але точно вони мали б бути урядовими. А, як бачимо, всі міністерства проти, кажуть про якісь втрати. Проте ми, однозначно, розуміємо, що наша наука потребує особливої уваги. І саме зараз ми маємо хоча б якісь технології розпочати тут поширювати і застосовувати. Що для цього потрібно? Як бачимо, держава не справляється з цим завданням. Нам потрібно розвивати взаємодію науки і бізнесу, що в нас це знаходиться на дуже низькому рівні.

Тому я просила б авторів і «слуг» із монобільшості приділити цьому увагу, подати такі проекти законів, які комплексно вирішували б це. Не 200 мільйонів гривень залишали науці, а давали поштовх для розвитку. Зрозумійте, будь ласка, це комплекс питань. І тут я звертаюся до відсутнього уряду. Якщо попередньо ми 2 мільярди вкрали із державного бюджету для приватного бізнесу, то тут мали б зосередитися і, навпаки, вказати на додаткові кошти для розвитку нашої науки.

Ми підтримуємо в першому читанні, а до другого треба технічно виправляти. У Митному кодексі треба вказувати коди УКТ ЗЕД для чіткого контролю за ввезенням обладнання, реактивів і зразків для наукової діяльності. Контроль тут також потрібен. Ми будемо підтримувати і перший, і другий законопроекти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Славицька Антоніна Керимівна.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово Колтуновичу Олександру Сергійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович. Потім — Батенко з мотивів і Гришина. Після цього перейдемо до голосування (Шум у залі). Можемо пропустити.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, вельмишановний пане Голово! Шановні колеги, щойно сказав шановному головуючому, що не планував виступати, але надзвичайно важлива тема.

В теорії все правильно: зниження податкових і митних преференцій для завезення високотехнологічного обладнання. Але наведу звичайний приклад. Людина, яка отримує пенсію, може собі купити, наприклад, автомобіль преміумкласу? Звичайно, ні. Навіть, якщо ви їй скажете, що не будете рахувати мито, ПДВ, вона хоч без мита, хоч без ПДВ все одно ніколи не купить. Так само й академічні інститути. Критично недофінансована вітчизняна наука. Хоч з ПДВ чи без ПДВ вони ніколи не зможуть завезти собі високотехнологічне обладнання. Це перше.

Друге. У нас така бюджетна політика влади, що навіть немає з чого виплачувати заробітну плату. Я зайшов сюди з Інституту аграрної економіки Національної академії аграрних наук України. Там люди працюють три робочі дні на тиждень, там навіть немає можливості платити за п'ять повноцінних робочих днів. Аналогічна ситуація в інших науково-дослідних інститутах Національної академії наук України.

Тому, коли ви хочете вирішувати питання комплексно, зверніть увагу насамперед на бюджетну політику. Тому що, якщо не буде коштів на те, щоб елементарно сплатити заробітну плату, то вже не йтиметься про те, чи з ПДВ, з митом, чи без нього. Це фундаментальні речі.

Я чому вам приводив приклад про пенсіонера і автомобіль преміумкласу. Він апріорі ніколи його не купить з ПДВ, з митом чи без них. Точно так і тут. Теоретично підтримати можна, а на практиці підтримую попередню колегу, що між першим і другим читаннями у двох законопроектах треба вказати чіткі коди, щоб цим законодавством не скористалися ті, які не мають жодного відношення до наукової діяльності.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко.

Увімкніть мікрофон з місця.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Дякую, Дмитре Олександровичу. Депутатська група «Партія «За майбутнє», однозначно, підтримуватиме новели, зміни до Податкового кодексу, які пропонуються цим законопроектом. Я пропоную парламенту без обговорення

розглянути і прийняти наступний законопроект, а саме щодо змін до Митного кодексу. Наука, яка знаходиться в такому стані, нам лише «дякую» скаже за те, що парламент хоч якось доклався до її порятунку.

Разом з тим ми, однозначно, вважаємо, що цей законопроект треба доопрацювати до другого читання щодо визначення переліку кодів класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, на які не буде розповсюджуватися ПДВ, щоб там не закралася якась корупціогенна мета, і узгодити норми даного законопроекту з нормами Закону «Про науку і науково-технічну діяльність». Бо, скажімо, в Законі «Про наукову і науково-технічну діяльність» є наукова література на паперових та електронних носіях, а тут немає. Немає науково-дослідних суден, а тут ϵ . Ці речі треба узгодити. Ми голосуємо «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гришина Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Шановні колеги! Ми сьогодні вже прийняли декілька законопроектів в підтримку освіти. Тепер давайте підтримаємо нашу науку. Якісна наука, розвинуті наукові парки неможливі, якщо не буде належного забезпечення установ матеріально-технічною базою. Звільнення від оподаткування ввезення наукових приладів, обладнання та інших важливих елементів для здійснення досліджень дасть поштовх для розвитку наукових парків та науки в цілому. Ці норми були передбачені в Законі «Про наукову і науково-технічну діяльність» ще в 2015 році, але й досі ніхто не прийняв жодних рішень, щоб ввести їх в дію.

Тому цей законопроект ϵ принципово важливим для наших науковців. Його всі чекають. Я дуже прошу підтримати цей проект закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності» (№ 5498) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 302.

Рішення не прийнято. Вибачте, рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до... Немає заперечень, правильно? «Про внесення

змін до Митного кодексу України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності» (№ 5499).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 308$.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.